

Taxa postala plattitá in num. No. 244716/929. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop...

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő. Re. Ára 5 lej. Director responsabil-Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc...

1939. APRILIS 1.

beszédével kapcsolatos táviratot kapott a híren részéből. A párizsi... elnök a tuniszi muzulmán... ációját, valamint egy... amely a következő alá... franciabarát olasz."

szághban rjesztőket

tó rádióhírt terjeszt. gy nyilvánosság előtt egészen ötévi elzárá...

ndott

bornyuját"

or Reggio Calabria... zett a tömeghez. A... erősek, a terméket... kik az agok gyen... tizedekben számol... ty erős és amelynek... azt állítja, hogy az... olasz nép és a fasiz... Az olasz nép készen...

ncia nyit

délután Adrien Thierry... re André közköztatás... a két ország között... ében mindkét államban... an tanítani a két nem... t, művészeséret, stb.

felsőház

vasz reformátu

életbeléptetése elle... a törvény ellenreha... biztosokra és ellenőrző... ti. átus püspök általában... a törvényjavaslatat... püspök általában eli... t, de az a vélemény... t néhány pontja kö... zt. országszerte beszé... aslat illetéktelen kül...

elfogadták álláspontot

Péntek délután a... es bizottság folytatta... ar fővárosban. A ta... helyettes magyar kül... Hír szerint a szlová... a magyarok állás...

és Lapkiadó R. T. Baron L. Pop 10. 18-60.

MPRIMAT

Danzig

Chamberlain péntek délutáni, történelmi jelentőségű nyilatkozata, mely illusztrálta, — ha erre a bizonyítékra egyáltalán szükség volt, — hogy a sorozatos cáfolatok mögött nagyon is akuttá vált az elmúlt napokban Danzig „szabad város” és a lengyel korridor problémája. Memel megszállásával a Balti tenger egyik fontos kereskedelmi gó-cát kerítették kezükbe a németek; a közelebbi és távolabbi expanzió Danzig és a korridor váratlanul kényelmetlenül váltak a német hatalmi politika számára.

1920 óta Danzig és környéke abban a politikai, jogi és vámrendszerben él, amelyet a versaillesi szerződésben írtak elő az akkor győzelmes antant-hatalmak. Lengyelországnak kijárását kerestek a Balti tengerhez. És miután ezt a kiutat csak Danzig városa és kikötője nyújthatta, amely egy lengyel folyó: a Visztula torkolatánál fekszik, a békekonferencia igen kényes probléma elé került. Danzig városát és környékét (1850 négyzetkilométeren kb. 400 ezer lélekszámmal) többségében németek lakják, akik telepítések és beszállítás révén majorizálták az egykor lengyel többséget. Németország azt kérte, hogy ez a terület a népek önrendelkezési joga alapján német maradjon. Lengyelország gazdasági érdekei kívül történelmi jogokra is hivatkozott, egyebek között arra, hogy ez a terület valamikor a lengyel Poméraniahoz tartozott, a hírhedt korridorhoz.

Danzigot és területét nem adhatták a lengyeleknek és ezért határozták el a szabad város és korridor létesítését. A versaillesi szerződés 100. szakasza értelmében „Németország lemond a szövetséges és társult hatalmak javára Danzig város és területe fölötti összes jogairól.” A 102. és 103. szakasz szabad városnak minősíti Danzigot, a Népszövetség védelme és garanciája mellett.

A szabad város alkotmányát a Népszövetség főbiztosával egyetértve dolgozták ki. Ezen alkotmány értelmében 120 tagú diéta alakult és egy szenátus. A végrehajtó hatalmat a szenátus gyakorolta, a város és korridor belső ügyeit népszövetségi főbiztos vezette, míg külpolitikailag a várost és területét Lengyelország képviselte.

A danzigi kikötőt és a vizutakat ügyeinek irányítását egy tanács vezette, amely Lengyelország és Danzig delegátusából állott. A lengyel kormány a joga, hogy a kikötőben táviró-, telefon- és postaközlékedést rendezzen be. A vasút adminisztrálása és ellenőrzése, a vámjogok gyakorlása és Danzig határainak kontrolja ugyancsak Lengyelország hatáskörébe került. Az 1922 január elsején egyezmény értelmében Danzigot vámszövetség formájában Lengyelország vámhatáira sorolták be.

Nyitva maradt az a kérdés: ki gyakorolja a szuverenitást Danzig területén és városa felett? A Népszövetség nem tehet, mert nem lévén állam, nem gyakorolhatja a szuverenitási jogokat. A Népszövetség csupán a terület feletti védnökségét és kezességét vállalja, anélkül azonban, hogy közvetlenül kormányozta volna ezt a területet. A népszövetségi főbiztos tevékenységének inkább megfigyelői jellege volt. Lengyelország sem gyakorolhatta a kormányzatot maradéktalanul, miután egy állam csak olyan terület felett szuverén, amely jogilag és ténylegesen az övé. Miután azonban Lengyelország irányította Danzig külügyét, gyakorolta a vámjogokat, ellenőrizte és kiadta a vasutat, a kikötőt és a vizutakat, a valóságban egy limitált lengyel szuverenitás uralkodott Danzig felett.

A danzigi különleges rendszer miatt a lengyelek egy másik kikötőt is építettek maguknak a korridor területén fekvő Gdyniában, másrészt pedig különleges intézkedések útján módot nyújtottak a németeknek arra, hogy a korridor által elszakított Kelet-Poroszországgal közvetlen és zavartalan vasúti közlekedést létesítsenek.

A népszövetségi kormánybiztos már néhány hónap óta nem tartózkodik Danzig „szabad városban”, ahol a nemzeti szocialista párt különítményeinek mindent szabad volt csinálni.

Chamberlain nyilatkozata mutatja, hogy Danzig sorsa, a lengyel állam függetlensége távolról sem közömbös Anglia számára.

Anglia érdeklődött Olaszországnál, mi lenne a magatartása a lengyel paktum kibővítése esetén

Chamberlain bejelentése világszerte óriási hatást keltett

Párizsban és Varsóban bizakodást, Rómában burkolt megelégedést, Berlinben felzudulást váltott ki az angol miniszterelnök állásfoglalása. Általános európai békeegyezmény tervét lanszirozza egy párizsi lap

RÓMA, április 1. Ciano gróf olasz külügyminiszter ma tárgyalásokat folytatott az angol nagykövetség követségi tanácsosával. A Havas úgy véli, hogy az angol követség felvilágosítást akart szerezni az olasz külügyminiszterrel, mi volna Olaszország véleménye egy olyan esetleges kezdeményezéssel szemben, amely a Lengyelországnak nyújtott segítői szerződést ki akarná bővíteni kelet- és délkelet-európai országok részvételével.

RÓMA, április 1. Mussolini szombaton délután visszaérkezett Rómába, ahol a Palazo Venezia-ban kihallgatáson fogadta Ciano külügyminisztert.

A LAVORO Fasista párizsi tudósítás alapján megállapítja, hogy London és Varsó megegyezése széleskörű európai kibékülés alapját képezheti. Ezzel áll összefüggésben Ciano-nak a római angol követtel folytatott tárgyalása is.

Mussolini múlt vasárnapi beszédében leszögezte, hogy Olaszország rendkívül fontos közvetítő szerepet játszhat. Ez vezette Chamberlaint arra, hogy széleskörű eszmecsereket céljából az olasz kormányhoz forduljon.

A lap megállapítja, hogy Chamberlainnak figyelembe kell vennie Mussolininek azon kijelentését, miszerint addig nem hajlandó tanácskozásba bocsátkozni, amíg Olaszország joga el nem ismerik. Itt szerint az angol ügyvivő más fontos üzenetet adott át Ciano-nak. A lap úgy értesül, hogy szóba került Olaszországnak a francia, angol, román szerződéshez való csatlakozása. London állítólag arra kérte Rómát, hogy ha nem is csatlakozik a szerződéshez, jöndulatulag támogassa azt.

Egyes politikai körök Mussolini hirtelen történt Rómába való visszatérését az angol-olasz eszmecserekről hozzák összefüggésbe.

Nagyköveti rangra emelik a bucaresti francia követséget

PÁRIZS, április 1. Ma minisztertanács volt, amelyet csaknem teljes egészében a külpolitikai kérdések szenteltek. Bonnet külügyminiszter hosszú külpolitikai exposé-t tartott. Ismertette a nemzetközi politikai élet eseményeit, majd azt hangoztatta, hogy a Lengyelországgal szemben vállalt kötelezettség megfelel kölcsönös segélynyújtási szerződésnek a nyugati hatalmak és a keleti országok között. A minisztertanács ezután elfogadta azt a rendelettervényt, amely hitelkeretet nyújt arra, hogy a bucaresti francia követséget nagyköveti rangra emeljék. A bucaresti francia nagykövetet a legközelebbi minisztertanács fogja kinevezni.

„Chamberlain nyilatkozata döntő kihatással lehet a béke sorsára” — hangoztatják Párizsban

Párizs, április 1. (Rador). A Havas jelentése szerint francia politikai körökben rendkívül kedvező benyomást keltett Chamberlain beszéde, amelynek nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert első ízben történik meg, hogy Anglia kötelezettséget vállal Észak-Európában Lengyelország érdekében, a béke fenntartása és biztosításának megszilárdítására. Chamberlain nyilatkozatához és álláspontjához fenntartás nélkül csatlakozik Franciaország egész népe és a francia kormány is. A francia lapok biztosra veszik, hogy Anglia, illetve a miniszterelnök határozott állásfoglalása döntő kihatással lesz a béke sorsára. A francia lapok mindössze azt szeretnék, ha az angol-francia-lengyel biztonsági együttműködés kölcsönös lenne. Ami azt jelenti, hogy a Franciaországot érő esetleges támadás Angliának és Lengyelországnak is kötelességévé tegye a tényleges segélynyújtást. A három állam köztük megvalósuló együttműködés, a francia lapok véleménye szerint, kétségtelenül nagymértékben járulhat hozzá az európai béke megszilárdításához, a gazdasági kapcsolatok kimélyítéséhez. A francia lapok bizonyosra veszik, hogy Beck lengyel külügyminiszter londoni tárgyalása után ellátogat Párizsba is, ahol Bonnet francia külügyminiszterrel fog fontos tárgyalásokat folytatni.

Párizs reméli, hogy nem lesz háború

A szombat reggeli francia lapok Chamberlain nagypontosságú alsóházi nyilatkozatát kommentálják. A Le Jour azt írja, hogy Anglia bátor és világos magatartást vett fel, amennyiben szükség esetén fegyverrel is közbelép Közép-Európában. A Journal azt írja, hogy az utóbbi hetek nemcsak hogy felbrazsították Angliában a tökéletes lelkiismeretet és a kontinentális együttérzést, hanem Anglia a béke megőrzésének élosapatává is vált.

A Petit Journal szerint, midőn a német csapatok bevonultak a Rajna-vidékre, a lengyelek voltak az elsők, akik kijelentették Londonban és Párizsban, hogy hajlandók kötelezettséget vállalni és katonákat küldeni.

A L'Époque annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy Chamberlain alsóházi nyilatkozata után feltehető, hogy egyáltalán nem lesz háború, de ha mégis kitörne, úgy Franciaországot összehasonlíthatatlanul kedvezőbb feltételek között fogja találni.

A Populaire szerint a háborút csak kellő nyugalommal és a bétét akaró országok töretetlen szolidaritásával lehet kikerülni.

Nagy elégtétel Lengyelországban

Varsó, április 1. A Havas ügynökség varsói jelentése szerint Nagy-Britanniának az az elhatározása, hogy megtámadás esetén fegyverrel védi meg Lengyelországot függetlenségét, Varsóban nagy elégtételt keltett. Beck ezredes londoni utja ilyen körülmények között új jelentőséget kapott.

(Folytatása a nyolcadik oldalon.)

VILAG TÜKRÉ

A zsidók apja

Emlékezés Leo Motzkinra, a cionista AC és a Delegations Juives elnökére

Leo Motzkin halálának ötödik évfordulójára a cionista AC s a zsidó világtársaság elnöksége emlékkönyvet adott ki. Széfer Motzkin a címe. Alex Bein szerkesztette, Herzl ismert biográfusa, aki megírta a könyv számára Motzkin életrajzát is. Ezen az életrajzon kívül Motzkin írásait és beszédeit tartalmazza a széfer Motzkin. Az élen Szokolov és Ussziskin gyászbeszéde és Jiczchak Grünbaum emlékezése áll.

Motzkin lelki portréje világosan kirajzolódik ezekből az írásokból. A legbeszédebben azonban néhány anekdota jellemzi. Néhány mutatót írok ide belőlük.

Internacionális körökben a zsidók apjának nevezgették. Mert rögtön beállított a genfi aeropaghoz, valahányszor zsidót bántódás ért. Mesteri memorandumai rögvest üstökön ragadták a problémát.

Herzl Heliogobalus császár emlékét idézte egyszer Motzkinnel kapcsolatban. Anyanyira népszerű volt, hogy a cionista kongresszus delegátusai és hallgatósága rózsákkal borították el, amikor szószékre lépett. Ügyeljenek — figyelmeztette a felkes ünneplőket Herzl — nehogy belefúllasszák a virágözönbe, amint ezt a császár cselekedte „barátaival”.

Másszor évodve Motzkin matematikai módszerű kritikáját hibáztatta, — gyengéd célzással arra, hogy Motzkin tulajdonképeni metierje a matézis volt. A zsidó politika ettől az elvont tudománytól hódította el. A matematikai pontosságot azonban élete egész tartamára megőrizte. A precíz matematikai gondolkodást nemkülönben.

Amikor Marshall, majd Szokolow lemondtak a Delegations Juives elnökségéről és ennek a fontos internacionális jelentőségű szervnek vezetése alapítójának és voltaképpen irányítójának, Motzkinnek nyakába szakadt, ő pedig egyre szabadodott, hogy nem vállalhatja a megbízatást, mert nem áll elegendő anyag a rendelkezésére, Smarja Levin rászólott: Te magad vagy a testet öltött anyaggyűjtemény.

Salom Asch beszél: A messiásról álmodtam. Arról, hogy már meg is jött. Az első gondolatom ez volt a világrendítő eseménnyel kapcsolatban. Értseim kell azonnal Motzkin!... Ennyire benne élt a köztudatban a nélkülözhetetlensége, a döntő jelentősége.

A cionista segélybizottság megbizta a kilencvenesévek pogromainak leírásával. Motzkin tullelkiismeretesen fogta fel a feladatát. Nem érte be egyszerű adatgyűjtéssel. Keze alatt a pogromok szociológiájává dagadt e mű. Vagy kétkötetűre való anyagot hordott össze és dolgozott fel. Így azonban nem készíthetett el az előírt időre vele. Wolffsohn, a pontos üzletember, alaposan megdorgálta. Köszönet helyett, hogy többet ad, hasonlíthatatlanul többet, mint amennyire kötelezte magát, csunya megintéseket kapott. Egy ilyen írásos dorgatórium a véletlen kegyelméből hoztam is eljutott. A Jidischer Verlag tévedésből makulatura-papirosnak használta fel a szűkebb AC egyik jegyzőkönyvi kivonatát, amely a pogromkönyvvel kapcsolatban Motzkinnek rontott, s könyveket küldött benne hozzám. Az irodalmi és a tudományos siker nem kárpolthatta Motzkin az ismételt megpirításért. Orosz állampolgár lévén, álnév alatt jelent meg a könyve. Csak néhány beavatott tudta, hogy a pog-

romkönyv a szerény, a tulszerény Motzkin alkotása.

Halála után Rudolf Olden — nemzsidó publicista, aki a Schwartzbuch, a német zsidó üldözések okmánygyűjteményének szerkesztésében vett részt — megírta róla, hogy a zsidó minoritásnak ez az elismert reprezentánsa szerény szállodák manzard szobáiban lakott, harmadik osztályon utazott és egyre félbemaradt matematikai művének befejezéséről álmodozott. A politika azonban örökre megakadályozta abban, hogy szívevágyát megvalósítsa. Olden hozzátesszi: Igazságának tudata biztos felépítést, ellenállhatatlan erejű szónokká avatta Motzkin. Nyugodt fölénnyel tárgyalta fényes című, piperkóc ruházatu urakal, akik mögött ágyuk szélesre tátott szája fenyegetett.

Bein epikus szélességgel mondja el Motzkin élettörténetét: 1867-ben született.

Az orosz-zsidó gettóból került ki. Gyermekkorában matematikai zseninek tartják, a hírlapok, egyetemi professzorok foglalkoznak vele, tanszéket jósolnak számára.

Mandelstamm professzor, a szemész-tanár (az Altneulandban is szerepel Eichenstamm néven) avatkozott életébe. Cion szeretetét ojtja lelkébe és Németországba küldi továbbképzésre.

David Cassel házába kerül. Cassel kisebb kaliberű történetűs, rabbi iskolai tanár. Graetz, Szmolenszky műveivel, a német kultúrával itt ismerkedik meg Motzkin. Diák-társainak durva tivornyáiról élete végéig undorral beszél, az érettségi bankett sokáig felkísértett emlékeiben.

Az egyetemen megalapítja az orosz zsidók kulturális körét. A későbbi cionista szervezet témérdek kiválósága nevelkedett fel ebben a körben: Weizmann, Smarja Lewin, Syrkin a cionista szocializmus uttorja, Marcus Ehrenpreis és Osias Thon, a nyugati kultúra reprezentánsai a héber irodalomban. Csak egy nyugat-európai diaktársuk van: Heinrich Löwe, a későbbi berlini egyetemi könyvtáros, aki ma Tel-Aviv városi könyvtárát igazgatja. Motzkin szervező ereje, debattori készsége pompásan érvényesül ebben a körben. Elméje tökéletesre csiszolódik a folytonos vitákban a másik orosz-zsidó egyesület tagjaival, akik a szocializmus, a nemzetköziség felé húznak.

Négy évvel a Judenstaat megjelenése előtt már politikai problémáknak látja a zsidókérdést. Am a politikájában a zsidó kultúra is benne foglaltatik. Propagálja a héber nyelvet és az ősi zsidó kultúrát. Gyakorlati munkát végez. Egyesülete tolmácsi és idegvezetői szolgálatot teljesít az orosz zsidók oldalán, akik százszázalékos vándorolnak a kilencvenes években Németországon át Amerikába.

Herzl hívására elmegy az első bázei kongresszusra. Az öffentlich-rechtlich jelző az ő kezdeményezésére kerül a híres bázei programba. A szervezőbizottságából Palesztinába utazik, hogy a zsidó telepek helyzetét tanulmányozza. A második kongresszuson referál tapasztalatairól. A politikai bizottság az ő nézete szerint is a nagyarányú telepítési akció előfeltétele. Rajongó híve Herzlnek, mégis szembekerül vele. Demokratá elvei, felfogása a zsidó kultúráról tenyésztek ki az ellentétet. Megalapítja Buberrel, Liliennel, Feiwellel és Weizmannal együtt a demokrata cionista frakciót, az első pártot a szervezeten belül.

Uganda kérdésében ingadozik. Agya az angol ajánlat mellett foglal állást, szíve Palesztina felé vonzza. A gyakorlati és a politikai cionizmus harcában a szintézis híve.

A háboruban a kopenhágai cionista központi irodát vezeti. Összekötő kapcsot terem az ellenséges és a semleges országok között. Irányítása mellett kerülnek át Palesztinába a jisiv fennmaradását biztosító közpénzek és valamennyi magánátutalás. Egy darabig Amerikába teszi át székhelyét és tevékeny rész vesz az amerikai zsidó kongresszus megszervezésében, az amerikai zsidók erőinek összehangolásában. Majd Koppenhágába visszatérve a szélesebb körű cionizmus programját kovácsolja meg.

Háboru utáni teljesítményeit már érintették: Delegations juives. A nemzeti kisebbségek kongresszusa. Tragikus visszavonulása tőle. A zsidó világkongresszus.

Ussziskin csupa tragikus vonást, csupa megvalósítatlan célkitűzést lát Motzkin életében. Küzdelmet agya és szíve, logikája és érzelmei között.

A legnagyobb csalatkozása a háboru után felépített, jobbnak, ígértebbnek tartott világnak összeomlása volt. Napi 20 órán át dolgozott a galut seibein gyógyításán. Tizenöt évi megfeszített munka után rá kellett ébrednie, hogy a galut keservebb, véresebb és kilátástalanabb, mint valaha.

Ebbe tört meg a szíve.

(t. i.)

A Zsidó Távirati I

Emigránsok, menekültek

Sir Samuel Hoare belügyminiszter alsó-házi bejelentése szerint Angliában több, mint 19 ezer németországi, ausztriai és csehszlovákiai menekült tartózkodik. Cammader James képviselő írásbeli kérdésére válaszolva, Sir Samuel Hoare belügyminiszter a következő számadatokat közölte az alsóházban az Angliában tartózkodó menekültekre vonatkozólag:

1933. márciusától 1938. márciusáig 4325 férfi és 3310 nő menekült Németországból Angliába. Ezek közül ugyanebben az időszakban tovább vándorolt 2058 személy, úgyhogy a Németországból menekültek száma 5577 lélekre volt tehető. 1938. április elseje és október 31-ike között újabb 1151 férfi és 869 nő menekült Németországból Angliába. Ehhez a számhoz hozzájárul még 3784 osztrák és 426 cseh menekült. 1938. november 1-től 1939. február 28-ig a menekültek száma a következőképpen alakult: Németországból 845 férfi és 512 nő, Csehszlovákiából 357 férfi és 169 nő, Ausztriából 3340 férfi és 2446 nő. A tizennyolc éven aluli menekültek száma 3679 Németországból, 688 Ausztriából és 34 Csehszlovákiából, összesen 4403. Az Angliában tartózkodó menekültek össz-száma 19.053-at tesz ki.

UGANDA VOLT KORMANYZÓJANAK

JAVASLATA. A Timesben Sir Heskath Bell, Uganda, Észak-Nigéria és Mauricius volt kormányzója követeli, hogy az angol kormány bocsássa zsidók letelepítésének rendelkezésére Dominika déliindiai kolóniát. Cikket Sir Bell azt írja, hogy a zsidók Palesztinában bebizonyították nagyszerű képességeiket a narancs és grape-fruít termelés terén és a dominikai kedvező feltételek mellett bizonyosan nagyszerű eredményeket tudnának felmutatni. Dominikában zsidók ezrei számára lehetne békés otthont teremteni és ez a lakosság az elhanyagolt tengerparti országot virágzó ligetté változtatná át.

ANGOL VIZSGALÓBIZOTTSÁG INDUL

ÉSZAK-RHODÉZIÁBA A MENEKÜLT-TELEPÍTÉS LEHETŐSÉGEINEK TANULMÁNYOZÁSÁRA. Az angol gyarmatiügyi hivatal közlése szerint összeállították azt a bizottságot, amely a napokban repülőgépen Észak-Rhodéziába utazik, hogy kivizsgálja a menekültek ottani letelepítésének lehetőségeit. A bizottság minden valószínűség szerint már az elkövetkező hetekben megkezdte tanulmányait. A bizottság tagjai a következők: Sir James Dunnett, a panjahi kormány volt titkára, majd indiai kormánybiztos; Michoks ezredes, akinek nevét már a kenyai telepítési tervvel kapcsolatban is emlegettek; M. Nurok, a palesztinai kormányzat volt helyettes titkára, jelenleg az ugandai kormány helyettes főtitkára; H. Croad volt észak-rhodéziai tartományi kormányzó és végül A. Chassanov, a PICA zsidó kolonizációs társaság megbízottja. A bizottság tagjai közül Nurok és Chassanov zsidók.

A bizottság tagjai minden valószínűség szerint fel fogják keresni a nyasszai protektorátust is, hogy itten kisebb méretű mezőgazdasági telepítés lehetőségeit tanulmányozzák.

A „Daily Telegraph and Morningpost“ Georgetownból jelenti, hogy az angol Guyanába kiküldött bizottság tagjai április elején visszatérnek Rapapuni tartományból. A bizottság pénzügyi biztosa, E. C. Bataille Newyorkba repült, a bizottság másik két amerikai tagja a jövőhéten követi őt. A bizottság tagjai vagy Londonban, vagy Newyorkban fognak találkozni, hogy jelentésüket kidolgozzák.

A JAPAN HATOSAGOK NEM ENGEDIK

MEG A ZSIDÓ MENEKÜLTEK LETELEPÜLÉSÉT A FELÜGYELETÜK ALATT ALLO TERÜLETEKEN. A Sanghajban tartózkodó zsidó menekültek száma hétről hétre növekedik. Már most eléri ez a szám a négyezret. A nemzetközi engedményes területek hatóságai a legmelegebb szimpátiával fogadták a menekülteket és nem gördítettek semminemű akadályt az engedményes területeken való letelepülésük útjába. Ezzel szemben a japán hatóságok kitiltották a zsidó menekülteket az általuk elfoglalt területekről. Észak-Kínában, Mandzsukuóban és belső Mongóliában egyetlen zsidó menekült sem telepedhetett meg. Ezideig a sanghaji zsidó menekültek husz százaléka sikerült csak megélhetési lehetőségeket szerezni, a többi nyolcvan százalék a három menekültügyi bizottság támogatására szorult. A nagy nyomor következtében több menekült öngyilkosságot követett el.

ANGLIA VALLALJA A PRÁGAI MENEKÜLTEK VEDELMEIT.

Lord Halifax a felsőházban tartott legutóbbi beszédében egy

hozzáinté utasítást haladéktalanul járjon el... nál abban az irányban, hogy mindazokat, akik angol védelem alá helyezték magukat Prágában, akadálytalanul engedjék ki Csehszlovákiából.

A németországi menekült zsidó gyermekek ellátását vállaló egyesületek a napokban Suffolk közelében egy régi udvarházat béreltek, amelyben kétszáz zsidó gyermeket helyeztek el. A gyermekek itt teljes ellátásban és iskolázásban is részesülnek.

AMERIKAI ZSIDÓK SEGÉLYMUNKAJA

A NÉMET ZSIDÓKÉRT. A zsidók egészségügyi védelmére alakult egyesület, az OSE igazgatóságának tagja, dr. Maurice Laserson, a napokban érkezett vissza Newyorkból, ahol körülbelül két és félhónapig tartózkodott. Dr. Laserson itt tárgyalásokat folytatott a Joint Distribution Committeevel, amely tudvalevőleg az OSE-egyesület éppugy, mint a lengyelországi testvéregyesület, a TOS-t évek óta támogatja. Dr. Laserson a következőket jelentette ki:

„Amerikában különösen a zsidó orvosokat kellett megnyerni az OSE és a TOS aktív közreműködésére. Annyit máris elért a hét-ezer tagot számláló nagy amerikai orvosegyesület, hogy Chicagóban kimondotta, miszerint támogatni kívánja az OSE-t minden törekvésében és ebből a célból külön bizottságot jelöl ki. Dr. Laserson, visszajövet, Hollandiában és Belgiumban meglátogatta a Németországból és Ausztriából kiűzött zsidó telepeit. Örömmel konstátálta, hogy a fiatalokat átrétegezik olyan pályákra, amelyek egy a tengerentuli országokban, valamint Palesztinában boldogulhatnak.

A TANGANYIKAI TELEPÍTÉS PROBLÉMAJA.

Az angol alsóházban Geoffrey Mander képviselő kérdést intézett a kormányhoz, hogy mennyire fejlődtek eddig a német zsidók Tanganyikában való letelepítésének tervei. A kérdésre Malcolm MacDonald gyarmatiügyi miniszter válaszolt.

— Már február 8-ikán válaszoltam hasonló, hozzám intézett kérdésre, amireh semmi hozzatenni valóm.

(A gyarmatiügyi miniszter annakidején ugyanis kijelentette, hogy a zsidó letelepítés ügyét Tanganyikában átadták egy nemzetközi bizottságnak, amely kivizsgálja a menekültek elhelyezkedési lehetőségeit a kolonialis országokban.)

Mander képviselő: Vajjon a kormány politikájának vonalába tartozik, hogy német zsidókat Tanganyikában letelepítsenek, ha

Argentina

Az argentinai zsidók helyzete

A buenos-airesi egyetem orvosi fakultásának tanára, Alexander Jabotinszki, az egyetem megbízásából Newyorkba érkezett. A zsidó távirati ügynökség képviselője megintervjuolta Jabotinszki professzort, aki a következőket mondotta az argentinai zsidóság helyzetéről:

„Hivatalos jelentés szerint Argentinában 250 ezer zsidó lakik, de a valóságban számuk eléri a 375 ezret is. Csak Buenos Ayresben 200 ezre tehető a zsidók száma. Gazdasági helyzetük aránylag jó. Az utolsó években azonban az argentinai zsidókat is komolyan aggasztja az argentinai német lakosság által beindított nemzeti szocialista propaganda. Tekintettel arra, hogy ez a propaganda veszélyezteti Argentína egységét, nem zsidó körökben is élénk ellenszenvet vált ki. Az argentinai zsidók mezőgazdasági települései az egész argentinai zsidó közösség büszkesége. Az egész országnak nagy hasznokat hajtottak, mert a zsidók vállalkozó szelleme több új mezőgazdasági terméket vezetett be Argentinába.

KONCENTRÁCIÓS TABORBA INTER-

NALJAK AZ ILLEGALIS BEVANDORLÓKAT DEL-AFRIKÁBAN. A délafrikai kormányzat által március 23-ikán nyilvánosságra hozott idegen-bejelentési törvény széleskörű szabadságot nyújt a hatóságoknak a nemkívánatos idegenek kiutasítására. A törvény szerint az illegálisan Dél-Afrikában tartózkodó idegeneket koncentrációs taborba utalják. Bár a törvény az összes idegenekre vonatkozik, igen nagy aggodalmat váltott ki a zsidó menekültekből.

Palesztina

A PALESZTINAI JISUV A NÉMETORSZÁGI ZSIDÓ GYERMEKEKÉRT. Az elmúlt két hónapban 4654 palesztinai zsidó család jelentette be az illetékes tényezőknek, hogy hajlandó németországi menekült gyer-

concordia zsidó klub

uj vezetői

elsőrangú, megbízható kóser konyhat

tartanak fenn. Havi abonoma.

Széderestékre

és egész pészachra előjegyzések április 2-ig (szkőzölhetők).

Str. Memorandului 13. sz. Savoy kávéház felett. Telefon: 26-92.

ott egyáltalában fennállanak telepítési lehetőségek?

Macdonald: Mint annakidején jeleztem, az ügyet átadtuk a menekültügyi bizottságnak. Bevárjuk e bizottság állásfoglalását.

Mander képviselő: Ez nem válasz az én kérdésemre. Ismétlem: Vajjon a kormány politikája-e, mint azt a miniszterelnök jelezte, hogy német zsidók Tanganyikában letelepedhessenek, feltéve, hogy ilyen letelepülésre van lehetőség.

Macdonald: Mindaddig nem lehet szó letelepülésről, míg a kormány és a magán-szervezetek között létre nem jön valamilyen egyezés. Ami a kormányt illeti, ismételtelen kijelenthetem, hogy őfelsége kormánya nem szándékszik megváltoztatni régi álláspontját a kérdésben.

Csehország

A ZSIDÓK KIKAPCSOLÁSA A CSEHORSZÁGI ÉS SZLOVÁKIAI GAZDASÁGI

ELETBŐL. Prágából jelentik: A cseh orvosok központi szövetsége kizárta sorából az összes zsidó és nemárja orvosokat. Ezeknek megtiltja a betegsegélyző pénztáraknál való alkalmazását és praxisát is. A prágai kereskedelmi grémiumban alkalmazott zsidókat elbocsátották. Hasonló intézkedéseket jelentenek Szlovákiából is.

ELBOCSÁTOTTAK ALLÁSUKBÓL AZ

ÖSSZES CSEHORSZÁGI ZSIDÓ ALLAMI

TISZTVISELŐKET.

A prágai „Praszi List“ című napilap jelentése szerint a csehországi országgyűlés március 22-ikén megtartott ülésén egyhangulag elhatározta az összes zsidó származású állami tisztviselők elbocsátását. Ugyanakkor határozatot hoztak a csehországi betegsegélyző pénztárak büdzséjéből fizetett zsidó orvosok azonnali elbocsátására vonatkozólag.

Argentina

Az argentinai zsidók helyzete

mekeket adoptálni. Ugyanakkor német gyermekek Palesztinában élő rokonai 2979 gyermek adoptálására nyújtottak be kérvényt a hatóságokhoz. Ezek a számok nem foglalják magukban a zsidó kolóniákat és kibucokat, amelyek ugyancsak kijelentették, hogy hajlandók menekült gyermekeket befogadni.

SZINI-ISKOLAT LÉTESÍTETT A KIB-

BUC HAMEUCHAD.

A Kibbuc Hameuchad kulturbizottsága zsinai-iskolát létesített Mania Arnon vezetésével. Ezzel az iskolával akarják kielégíteni a Keren Hajjeszod települések azon szükségletét, hogy fiatal erőket tettek, ahol szini-növendékeket képeztek ki. A Kibbuc Hameuchad zsinai-iskolája a tel-avivi kikötőmunkások kibucában nyílt meg és a próbákat és kurzusokat a mintavásár volt jugoszláviai pavillonjában tartják meg. A tanfolyam öt hónapig tart és a jövőbeni munkás-művészek a hét három napján mint kikötőmunkások és teherhordók fognak dolgozni, a többi napokat pedig művészetüknek fogják szentelni.

EGY JELES PEDAGÓGUS HALÁLA.

Tel-Avivban a napokban halt meg hetven éves korában dr. Jehuda Léb Matmon-Cohen, a zsidó nevelés egyik uttorja és jeles közíró, Tel-Aviv és Ramat Gan egyik alapítója. Dr. Matmon-Cohen 1869-ben Beszarabiában született és tanítványa volt rabbi Sámuel Mohilewnek. A Chovevé Cion első uttorói közé tartozott és tagja volt a cionista veteránok szövetségének. A cionista nevelési kérdésekben sajátos álláspontot foglalt el. Egyetemi tanulmányait Zürichben és Bernben végezte, ahol filozófiát és biológiát tanult és Svájcban megalakította diaktársaival az „Ivria“ cionista világszövetséget és annakidején javaslatot dolgozott ki egy palesztinai főiskola létesítésére.

idő klub

egbizható
nyhat

Havi abonoma.

tékre

chra elő-
g (szközölhetők.
sz. Savoy kávéház
p: 26-92.

anak telepítési lehe-

nakidején jeleztem.
nekültügyi bizottság-
g állásfoglalását.

z nem válasz az én
ajjon a kormány po-
niszterelnök jelezte,
anyikában leteleped-
y ilyen letelepülésre

nem lehet szó lete-
ny és a magánser-
nem jön valamilyen
nyt illeti, ismételt
sege kormányja nem
tni régi álláspontját

szág

SOLASA A CSEH-
KIAI GAZDASÁGI
entik: A cseh orvo-
kizárta soraiból az
orvosokat. Ezeknek
ó pénztáraknál való
is. A prágai keres-
kalmazott zsidókat
intézkedéseket jelen-

ALLÁSUKBÓL AZ

ZI SÍDÓ ALLAMI
prágai „Praszki List“
szerint a csehországi
22-ikén megtartott
határozta az összes
tisztviselők elbocsá-
tározatot hoztak a
ó pénztárak büdzsé-
ok azonnali elbocsá-

te

makkor német gyer-
rokonai 2979 gyer-
ottak be kérvényt a
számok nem foglal-
koloniákat és kib-
csak kijelentették,
a gyermekeket be-

ESITETT A KIB-

Kibuc Hameuchad
solát létesített Ma-
Ezzel az iskolával
ren Hajjeszod tele-
hogy fiatal erőket
eket képeztek ki.
zini-iskolája a tel-
bucában nyit meg
sokat a mintavásár
gában tartják meg.
tart és a jövőbeni
három napján mint
nordók fognak dol-
edig művészetüknek

US HALÁLA. Tei-

meg hetven éves
Matmon-Cohen, a
ője és jeles közírő,
egyik alapítója. Dr.
Beszarabiában szü-
rabbí Sámuel Mohi-
n első uttörői köz-
cionista veteránok
nevelési kérdések-
gialt el. Egyetemi
s Bernben végezte,
tanult és Svájcban
al az „Irvia“ cio-
annakidején ja-
palesztinai főiskola

Ámbor Ferenc:

UTAZÁS A TÖRTÉNELMEN ÁT...

VI.)

Cseh hangok a német megszállás alatt

— Mit csináljunk ezzel az angollal —
— kérdeztem palesztinai barátomat és házi-
— azdámát, amikor a Daily Herald munka-
— arsra, akit a kávéházban szedtünk fel már
— egyedszer sürgöttem, hogy szeretne vala-
— mit belülről látni.

— Gyertek velem — mondta a barátom
— elviszlek egy ismerősömhöz, hátha hal-
— nek ott valamit.

— Messze, kint a város szélén. Prága egyik
— negyedében emeletes villában lakott a
— xtilnagykereskedő, akihez azért men-
— tünk, hogy mint zsidó, mint gazdasági szak-
— értő és mint értelmes ember, elmondja az
— angolnak, hogy látja a márt és a holnapot.

— Becsengetünk a kerti kapun. A csengő-
— nyomásra automatikusan nyílik ki a kapu.
— z előszobában senki, a szobák is üresek.
— A konyhában van az egész család. A zsidó,
— gazdasági szakértő és értelmes ember,
— apusban, nadrágban és ingben áll a kony-
— há közepén. A hozentragerje hátul legő a
— földig. Délután négy óra van, talán reggel
— ta áll így, amikor öltözködni kezdett. Két
— nyhászéken két asszony, a felesége és
— z anyja. Fejük kendővel bekötve. Aki
— most látja először őket, az is rögtön ész-
— veszi, hogy az utolsó napokban erősen le-
— soványodtak, nagyon sápadt az arcuk.

— Eladtuk az üzletet — mondják egy-
— zerre mindhármán.
— Kint voltak az uccán? — kérdi a sör-
— gyáros.
— Hát nem tudja? Elég sokan nézték a
— parádét és buzgón tanulták, hogy milyen
— színű egyenruha, milyen fegyveremet je-
— lent.
— Szerdán jöttek be a német csapatok
— — töpreng a sörgyáros — és ma vasárnap,
— meg volt már a diszszemle. Szerdától va-
— sárnapig nem volt idő állásfoglalás meg-
— szervezésére.
— Arra volt idő — jegyzi meg csende-
— sen a palesztinai — hogy a mult héten két
— nap alatt teleragassza valamelyik cseh fa-
— siszta szervezet a prágai W. C.-ket cseh
— cédulákkal: „ki a zsidókkal“.

Amíg egy üzlet eljut odáig

— Hát azt tudja — makacskodik tovább
— az angol újságíró — hogy ma délben a
— mintavásár előtt ingyen ebédet osztoga-
— tott egy német katonavonatot és csehek is
— mentek az ingyen gulyásért?
— De ez nem a cseh nép — mondja a
— sörgyáros — ilyen nagy városban akad né-
— hány száz öntudat nélküli ember. Nem gon-
— dolja, hogy emiatt szemrehányást lehet
— tenni egy egész nemzetnek? Nem hallotta,
— hogy Benes kormányt alakított Ameriká-
— ban? Az igazi csehek rendelkezésére fog-
— nak állni ennek a kormánynak. Népünk-
— nek kilencben százaléka nem mondott le a
— szabadságról és a függetlenségről.

— Persze, tudom. Csak kérdem, mit je-
— lent hát maguknak Sirovy tábornok? Nem
— egy tábornok, hanem a tábornok, aki fél-
— szemét elvesztette a cseh szabadságért vi-
— vott harcban és most megmaradt szemével
— mint Blaskovits német tábornok vendége,
— végignézte a német katonai diszfelvonu-
— lást, még szalutált is a német csapatok-
— nak...
— A sörgyáros nem tud felelni az angol-
— nak. Aminthogy a csehek igazi hangja el
— is tűnt ebben a nagy zürzavarban. Tegnap
— még azt mondták a prágai németek a Pra-
— ger Presseről: „die deutsch geschriebene
— tschechische Zeitung“, ma azt mondják a
— csehek valamennyi prágai cseh napilapról:
— cseh nyelven irt német újságok.

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát.
— Mit tehettem volna egyebet? Ötven
— évmalozottal dolgoztam, nem akartam,
— gy azok is éhenhaljanak. Négy segédem-
— k adtam el az üzletet. Miért kapja idegen.
— már az enyém nem lehet, legyen azoké,
— kik huszöt évig dolgoztak nekem. Az-
— ez a négy ember, ha nem is tudná majd
— tízezer koronákat fizetni, vagy megtilta-
— nek, hogy nekem fizessenek, annyit
— nek adnak, hogy megéljek belőle.

— Hiszen akkor nem adta el, hanem el-
— ándékozta az üzletét.
— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Mit tehettem volna egyebet? Ötven
— évmalozottal dolgoztam, nem akartam,
— gy azok is éhenhaljanak. Négy segédem-
— k adtam el az üzletet. Miért kapja idegen.
— már az enyém nem lehet, legyen azoké,
— kik huszöt évig dolgoztak nekem. Az-
— ez a négy ember, ha nem is tudná majd
— tízezer koronákat fizetni, vagy megtilta-
— nek, hogy nekem fizessenek, annyit
— nek adnak, hogy megéljek belőle.

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Mikor? — tamaskodik az angol. —
— Jártam Zsizskovban, van ott egy nagy em-
— lékmű, biztosan látta, hiszen maguk emel-
— ték husz évvel ezelőtt és azt irták rá: a
— háromszáz éves elnyomatás emlékére. Most
— valaki piros festékkel rámozdította: „Bis auf
— weitere dreihundert Jahre verlängert“. Mi-
— kor akarja megkezdeni a szabadságharcot?
— Megint háromszáz év múlva? Miért nem
— járta végig tegnap valamelyik cseh szer-
— vezet az összes cseh lakásokat, hogy a cse-
— hek maradjanak ma délelőtt otthon, s ne
— nézzék végig a német hadsereg diszfelvo-
— nulását.

— Kint voltak az uccán? — kérdi a sör-
— gyáros.
— Hát nem tudja? Elég sokan nézték a
— parádét és buzgón tanulták, hogy milyen
— színű egyenruha, milyen fegyveremet je-
— lent.
— Szerdán jöttek be a német csapatok
— — töpreng a sörgyáros — és ma vasárnap,
— meg volt már a diszszemle. Szerdától va-
— sárnapig nem volt idő állásfoglalás meg-
— szervezésére.

— Arra volt idő — jegyzi meg csende-
— sen a palesztinai — hogy a mult héten két
— nap alatt teleragassza valamelyik cseh fa-
— siszta szervezet a prágai W. C.-ket cseh
— cédulákkal: „ki a zsidókkal“.

— Hát azt tudja — makacskodik tovább
— az angol újságíró — hogy ma délben a
— mintavásár előtt ingyen ebédet osztoga-
— tott egy német katonavonatot és csehek is
— mentek az ingyen gulyásért?
— De ez nem a cseh nép — mondja a
— sörgyáros — ilyen nagy városban akad né-
— hány száz öntudat nélküli ember. Nem gon-
— dolja, hogy emiatt szemrehányást lehet
— tenni egy egész nemzetnek? Nem hallotta,
— hogy Benes kormányt alakított Ameriká-
— ban? Az igazi csehek rendelkezésére fog-
— nak állni ennek a kormánynak. Népünk-
— nek kilencben százaléka nem mondott le a
— szabadságról és a függetlenségről.

— Persze, tudom. Csak kérdem, mit je-
— lent hát maguknak Sirovy tábornok? Nem
— egy tábornok, hanem a tábornok, aki fél-
— szemét elvesztette a cseh szabadságért vi-
— vott harcban és most megmaradt szemével
— mint Blaskovits német tábornok vendége,
— végignézte a német katonai diszfelvonu-
— lást, még szalutált is a német csapatok-
— nak...
— A sörgyáros nem tud felelni az angol-
— nak. Aminthogy a csehek igazi hangja el
— is tűnt ebben a nagy zürzavarban. Tegnap
— még azt mondták a prágai németek a Pra-
— ger Presseről: „die deutsch geschriebene
— tschechische Zeitung“, ma azt mondják a
— csehek valamennyi prágai cseh napilapról:
— cseh nyelven irt német újságok.

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem vette ki legalább a kasszá-
— t a kétszázötvenezer korona készpénz.
— Nem tudták volna továbbvezetni az
— üzletet az új tulajdonosok.
— De mit tesz akkor — kérdi a palesz-
— tinai, — ha ki akar külföldre utazni s a
— kormány menekültadó címén negyvenöt-
— ez, vagy hetven százalékot fog követelni
— egy millió nyolcszáz ezres vételárból?
— Van még egy téglagyáram, odaadom
— nek...

— Hát azt tudja — makacskodik tovább
— az angol újságíró — hogy ma délben a
— mintavásár előtt ingyen ebédet osztoga-
— tott egy német katonavonatot és csehek is
— mentek az ingyen gulyásért?
— De ez nem a cseh nép — mondja a
— sörgyáros — ilyen nagy városban akad né-
— hány száz öntudat nélküli ember. Nem gon-
— dolja, hogy emiatt szemrehányást lehet
— tenni egy egész nemzetnek? Nem hallotta,
— hogy Benes kormányt alakított Ameriká-
— ban? Az igazi csehek rendelkezésére fog-
— nak állni ennek a kormánynak. Népünk-
— nek kilencben százaléka nem mondott le a
— szabadságról és a függetlenségről.

— Persze, tudom. Csak kérdem, mit je-
— lent hát maguknak Sirovy tábornok? Nem
— egy tábornok, hanem a tábornok, aki fél-
— szemét elvesztette a cseh szabadságért vi-
— vott harcban és most megmaradt szemével
— mint Blaskovits német tábornok vendége,
— végignézte a német katonai diszfelvonu-
— lást, még szalutált is a német csapatok-
— nak...
— A sörgyáros nem tud felelni az angol-
— nak. Aminthogy a csehek igazi hangja el
— is tűnt ebben a nagy zürzavarban. Tegnap
— még azt mondták a prágai németek a Pra-
— ger Presseről: „die deutsch geschriebene
— tschechische Zeitung“, ma azt mondják a
— csehek valamennyi prágai cseh napilapról:
— cseh nyelven irt német újságok.

— Az angol újságíró sehogyse érti a dol-
— gát...
— Miért nem

HIREK

Véres szerelmi dráma Sepsiszentgyörgyön. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Tegnap délután Sepsiszentgyörgy főterén szerelmi dráma zajlott le. Kóródy Rózsi 28 éves magántisztviselő, aki öt év óta szerelmi viszonyt folytatott dr. Debu Vasile háromszékmegeyi főügyessel, az utóbbi időben észrevette, hogy a főügyész vonzalma megváltozott. Tegnap megvárta, amíg a főügyész a törvényszék kapuján kilépett és magyarázatot kért tőle. A főügyész kijelentette, hogy nem akar többé a leányról tudni, mire az ekkor eleredett ró készletéből revolvert rontott elő és azzal kétszer dr. Debura lött, majd önmaga ellen fordította a fegyvert és agyonlőtte magát. A súlyosan megsebesült főügyészhez Liviu Câmpineanu brassói sebészorvosot hívták ki, aki műtétet hajtott rajta végre. A főügyész állapota a nyombani műtét beavatkozása ellenére is életveszélyes.

A kolozsvár-nagyvárad vonat elé vetette magát egy tűzrakatona. Borzalmas öngyilkosság játszódott le tegnap a délutáni órákban. Bakos István, a közeli Makó községbe való 31-es tűzrezdébéli közkatona öngyilkossági szándékkal a Kardos melletti téglagyár előtt a Nagyvárad felé száguldó vonat kereké alá vetette magát, amelyek valóságos darabokra szaggatták. Az öngyilkosság színhelyére rendőri bizottság szállott ki a kerületi tisztiorvos kíséretében, akiknek az intézkedésére a szerencsétlen közkatona holttestét beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe és az esetről a téparancsnokságot is értesítették. Az életunt fiatalember levelet nem hagyott hátra, úgy, hogy borzalmas tettének okát eddig homály fedi. A hatóságok az öngyilkosság ügyében tovább folytatja a vizsgálatot.

A német cégek április 15-től kezdve lejben számlázzák a Romániának szállított árut. Bucurestiből jelentik: A németországi cégek és a német külkereskedelmi szervezetek értesítették a romániai export-társaságokat, hogy április 15-től kezdve a Romániának szállítandó árucikkeket lejben fogják számlázni. A német cégek a tegnapi napon az export bűzát vagononként 500 lejrel drágábban vásárolták, mint ahogy a lej árfolyama a márkához viszonylik.

Egységes törv alapján rendszeresítik az egészségügyi szolgálatot. Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi minisztériumban gyűlést tartott az általános egészségügyi bizottság, amely elhatározta, hogy az összes hatóságok gyógyszer- és egészségügyi felszerelési szükségleteinek beszerzése egyetlen hivatalt létesít. Külön bizottság fogja egységes tervek szerint irányítani a betegek kórházi ellátását és gyógykezelését, valamint a betegsegélyező pénztárakhoz tartozók egészségügyi szolgálatának ellátását is.

Meghalt Teodorescu Sion, a kiváló festőművész. Bucurestiből jelentik: A fővárosban tegnap meghalt Teodorescu Sion, a kiváló román festőművész, aki különösen a román népeletről vett képeivel és figurális alkotásaival aratott nagy sikereket.

Kisdedek makacs székszorulásánál és nagyobb gyermekek gyomor-bélhurutjánál reggel felkeléskor gyakran már egy negyed pohár természetes "Ferenc József" keserűvizet is kitűnő eredménnyel adhatunk. Kérdezze meg orvosát.

Öngyilkos lett a karánsebesi licium tornatanára. Bucurestiből jelentik: George Oana, a karánsebesi licium 32 éves tornatanára, ma Bucurestiben, nővéreinek lakásán, öngyilkosságot követett el. A tanár borotválva felvágta nyakát. Az öngyilkosság oka az volt, hogy Oana összekülönbözött feleségével, aki Olteniában tanárnő.

Elhalasztották a cluji kongresszusi hitközség képviselőtestületi gyűlését. A kolozsvári kongresszusi hitközség vezetősége ezúton közli a képviselőtestület tagjaival, hogy az e hó 2-ikára egybehívott közgyűlés technikai okokból elmarad. A gyűlés egy későbbi időpontban, valószínűleg e hó 16-án fog megtartani, amire a képviselőtestületi tagok külön meghívót kapnak.

A pénzügyminiszter rendelkezést adott ki az adók elővezetésére. Megírtuk, hogy a folyó évben adókvetések nem lesznek, hanem az 1938. évi adókat vezetik elő az új pénzügyi évre, 20 százalékos emeléssel. A múlt évvel ellentétben a husz százalékos emelést nemcsak az államot illető ipari és kereskedelmi adó után számítják, hanem a supracota-adót is emelik husz százalékkal, viszont a többi adóadónaladók változatlanok maradnak. Az egyes adóhivatalkokban már megkezdtek az adók átvitelezését és az új pénzügyi év első negyedére ezen az alapon készítették elő az adó-behajtásokat.

Hármas ikreket szült egy szatmári zsidóasszony. Szatmárról jelentik: Ezekben a zsidóságra oly súlyos időkben Teszler Zoltánné szatmári asszony hármas ikreket szült. De csak két élettel szaporította a zsidó népesség számát, mert az egyik újszülött meghalt. Megmaradt egy fiú s egy kislány, akik az anyával együtt egészségesek. Érdekes, hogy a három újszülött összesen csak 525 dekagrammot nyom, tehát annyi a súlyuk együttvéve, mint egy jól fejlett újszülött egymagában. A szegény munkásasszonynak, aki a szatmári zsidó kórházban szülte meg hármas ikreit, odahaza még öt apró gyermeke sir.

Dr. Dragomir Silviu kisebbségi miniszter beszüntette a kihallgatásokat. Bucurestiből jelentik: Dr. Dragomir Silviu kisebbségi miniszter átmeneti jelleggel beszüntette a kihallgatásokat. A kisebbségi miniszter a husvétli ünnepek előtt már senkit sem fogad sem hivatalos, sem magánkihallgatáson.

A We-Ego nagyvárad-i cipőgyár Kolozsváron fióküzletet nyit. A közismert nagyvárad-i We-Ego cipőgyár elhatározta, hogy Kolozsváron fióküzletet nyit. Csak rövid napok választanak el attól, hogy a fenti cipőgyár Kolozsvár látványossága legyen és a volt Sipos Jenő cég üzlethelyiségében megnyíljon. A kolozsvári közönség tehát abba a kellemes helyzetbe kerül, hogy közvetlen a termelőtől, mindenkor a legújabb modell szerint szerezheti be női, férfi és gyermekcipő-szükségleteit.

ZSIDÓ KATONÁK PÉSZACHI EL-LATASA. A kolozsvári ortodox hitközség, mint ismeretes, évről-évre gondoskodik a helyi körökben szolgáló katonák pészachi felkészítéséről. Ezidén azonban, amikor előrelátólag a rendesen nagyobb számban fognak igénylők jelentkezni, technikailag is lehetetlen ezt az ellátást lebonyolítani. A hitközség vezetősége ezért arra kéri a tagokat és híveket, hogy igyekezzenek egy-egy katonát asztalukhoz meghívni a pészachi ünnepek minden napjára. Azok, akik szívesen tesznek eleget ennek a zsidó kötelességnek, ebbeli szándékukat jelentésük be az ortodox hitközség irodájában. (Telefon 35-35.)

Saját érdekében cselekszik, ha a **ROYAL** slágermozgóba siet és megváltja jegyét a **Lázadó hős** című izgalmas filmszenzációhoz. Főszerepekben: **WARNER BAXTER, FREDDIE BARTHOLOMEW** és **ARLEEN WHELAN**, Hollywood új, vöröshajú felfedezettje. Előtte 2 premíer-híradó: **METRO** és **FOX**.

Meghalt Kaczér Ilés édesapja. Szatmárról jelentik: Stern József kereskedő, 80 éves korában, hosszú szenvedés után, Szatmáron elhunyt. Kaczér Ilés, a kiváló író, édesapját gyászolja az elhunytban. Néhány héten belül Kaczér Ilést már a második súlyos gyász éri. A közelmúltban halt meg ugyanis Kohn Sándor 42 éves szatmári kereskedő, az író testvérhúgának közszereketben álló férje.

Megjelent a szeszital-engedélyek illetéktáblázata. Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap mai számában megjelent a szeszital kimerési engedélyek illetékeinek táblázata.

Convocare

Banca de Credit Mărunț și Economice S. A. Cluj

inscrisă în Reg. Soc. Bancar sub Nr. 14/934, cu onoare convoacă pe on. acționari săi la **Adunarea Generală Ordinară** ce va avea loc la 21. Aprilie 1939., ora 11 a. m. în localul școlii ai Comunității Evreiești din Cluj, Cal. Regele Ferdinand 52.

Ordinea de zi a adunării generale ordinare:

1. Darea de seamă a Consiliului de Administrație și raportul cenzorilor pe anul 1938.
2. Aprobarea bilanțului și a contului de profit și pierdere încheiat per 31. Decembrie 1938. precum și a bugetului pe anul 1939.
3. Descărcarea Consiliului de Administrație, a Comitetului de Cenzori și a Direcțiunii de gestiunea lor.
4. Repartizarea beneficiului net.
5. Alegerea Consiliului de Administrație conf. Legii bancară.
6. Alegerea a 3 cenzori și a 3 cenzori supleanți.
7. Propunerile numai atunci vor fi desbătute, dacă aceste vor fi înaintate la Banca în scris cel mai târziu până la 19. Aprilie 1939. ora 12 a. m.

Dacă în ziua hotărâtă nu se vor întruni numărul de acționari prevăzut de statute, adunările se vor amana pentru ziua de **30. Aprilie 1939., nu la ora 20 p. m., ci la ora 11 a. m.,** când se vor ține în același loc, în același ordine și cu același ordine de zi, ori care ar fi capitalul prezentat. În acest caz acționarii au drept de a depune acțiunile lor până la 28. Aprilie 1939.

Un membru nu poate avea decât o singură procură.

Consiliul de Administrație

A tudomány bebizonyította, hogy egy pohár **FRINET-BRANCA** székrekedéséknél csodákat művel.

Halálra ítélték Weidemannt, az elzászi tömeggyilkost. Párizsból jelentik: Az esküdt-szék többnapos tárgyalás után ítéletet hozott Weidemann, az elzászi származású tömeggyilkos büntügyében. Weidemann különböző álnévek alatt Franciaország több városában lakást bérelt magának és különböző ürügyek alatt magához csalta áldozatait, akiket Million nevű bűntársával a legkegyetlenebb módon meggyilkolt. Weidemann és bűntársa 11 embert öltek meg rövid idő alatt. A napokig tartó tárgyalás ezerféle izgalommal bővelkedett. Weidemann eleinte a legcinikusabb módon viselkedett. Valósággal henecegett bűntetteivel. Bűntársa, Million, tagadni igyekezett, de amikor a bizonyítékok lehetetlenné tették a tagadását, mindent Weidemannra akart rákenni. A tárgyalás utolsóelőtti napján a gyilkos megtört és amikor egyik nő-áldozatának részleteit tárgyalta az esküdt-szék, az izgalom hatása alatt elájult. Védői arra kérték a bíróságot, hogy vizsgáltsák meg Weidemann elmeállapotát, mert nem lehet beszámítható. A vizsgálatot a párizsi egyetem elmeorvosai tanárai folytatták le és megállapították, hogy a kegyetlen tömeggyilkos teljes mértékben beszámítható. Az ügyész vádbeszéde szokatlanul éles volt és a hallgatóság helyeslésével találkozott, amikor ezt a kijelentést tette Weidemannra és Millionra mutatóva: „Ezek az emberbőrbe bújt duvadoknak a fejét követelem!” Az ügyész vádbeszéde ezen részénél az addig cinikusan viselkedő tömeggyilkos ismét elájult, bűntársa, Million pedig idegrohamot kapott. Az esküdt-szék verdiktje alapján a borzalmas tömeggyilkosok bűnperében most hirdette ki az ítéletet a bíróság. Weidemannt és cinkostársát, Milliont halálra ítélték, Collete Tricot, aki bűnrészességgel volt vádolva, bizonyítékok hiányában felmentették.

Ismeretlen női holttest a kolozsvári Malomárókban. Tegnap délután fél 3 óra tájban a járőrelők a Mihai Viteazul téren, a tűzoltó laktanyánál levő hidnál, arra lettek figyelmesek, hogy a Malomárók vizében női holttest uszik, majd megakadt a hid egyik pillérében. A rendőrség közgei kiemelték a holttestet a vizből. A megrázó jelenetnek nagy tömeg volt szemtanúja. A rendőri bizottság megállapítása szerint a vízbeletűt nő 50 év körüli, de mert ruhájának zsebében semmiféle igazoló iratot nem találtak, személyazonosságát erdők meg nem tudták megállapítani. Egyik szemtanú állítása szerint az áldozat a Külmonostoron levő Hegyalatti uccában lakott, állandó lakása azonban nem volt, a nevét a környéken senki sem tudja, mert a szerencsétlen asszony csak éjjeli szállásra huzódott meg a Hegyalatti uccában. Valószínűnek látszik, hogy a kopott cipője, rongyos ruhája szerencsétlen nő nyomora miatt öngyilkosságot követett el. Holttestét beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe.

Pehelykönnyű, orvosilag elismert **gyógycipők** viszér, lúdtalp és bokasüllyedésnél, valamint áldott állapotban levő anyáknak. **KOHN ISTVAN** belvárosi cipőszalon **Oradea, Parcul Traian 1.**

A Független Újság friss száma technikai akadályok miatt pár napi késéssel jelenik meg. A Független Újság husvétli száma azonban tartalommal gazdagabb lesz a rendes számoknál, példányonkénti ára azonban nem lesz drágább.

Egyelőre Szatmáron marad a vasuti al-felügyelőség. Szatmárról jelentik: A CFR vezérigazgatóságának intézkedésére bizonytalan ideig Szatmáron marad a vasuti al-felügyelőség, amelynek az átszervezés miatt április 1-én el kellett volna költöznie a városból. Mint ismert, a nagyvárad-szatmári vasuti felügyelőség beolvadt a kolozsváriba és így a szatmári CFR tisztviselők, mintegy 80-an, más városokban kaptak besorozást. Kérésükre azonban a CFR vezérigazgatósága elhalasztotta a költözés időpontját, hogy a tisztviselők gyermekei befejezhessék iskolai évüket.

Meghíusult az arab sztrájk

Jeruzsálem, április 1. (Rador.) Annak ellenére, hogy a palesztinai arabok egyhates tiltakozó sztrájkot proklamáltak, a sztrájk Palesztina legtöbb részében már tegnapi napon megszűnt. A sztrájk sikertelensége újabb kilengésekre ragadtatta az arabokat, akik több helyen megtámadták a karhatalmat. Két arabot agyonlőtek. Galilleában több, mint 100 személyt tartóztattak le.

Hadiszolgálatra jelentkeznek a hadirokkantak

Bucuresti, április 1. A hadirokkantak ma ülést tartottak és határozati javaslatot szavaztak meg, amelyben azt kérik, hogy amennyiben Romániát támadás érné, úgy vegyék fel őket a hadseregbe és osszák oda, ahol hazájuknak hasznosak lehetnek. A rokkantak a határozatot az illetékes hatóságok tudomására hozták.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epahajtó a Dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés, bérelenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélférgés, máknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lej. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Május 10-re halasztották a Balkán-szövetség gazdasági tanácsának értekezletét. Bucurestiből jelentik: A Balkán-szövetség gazdasági tanácsának április 15-re tervezett értekezletét május 10-re halasztották el a német delegáció kérésére, hogy ezalatt az idő alatt Románia, Jugoszlávia és Görögország közötti szorosabb gazdasági együttműködés módzatait az édeket államok egymás között megbeszélhessék.

Invitare. Cu onoare invităm pe Doamnia membrii la **ședință ordinară anuală** a Societății Spitalul Evreesc din Cluj, care se va ține în 23 Aprilie, Duminecă, înainte de masa ora 11, în sala Chevră-Kadischa ortodoxă (Str. Masaryk No. 9). Ordinea de zi: 1. Raportul președintelui în legătură cu activitatea din anul trecut a Societății Spitalul Evreesc din Cluj. 2. Raportul secretarului general. 3. Raportul președintelui de propagandă. 4. Raportul comitetului de construcție. 5. Propunerea de a siliului de supraveghere în legătură cu bilanțul anului 1938. 6. Stabilirea bugetului pe anul 1939 și proiectul bugetului pe anul 1939 prezentat de 30. Aprilie 1938. 7. Propuneri eventuale. Bilanțul anului 1938 și proiectul bugetului pe anul 1939 și fi consultate la biroului Societății. Intruc ședința consiliului ar fi incapabilă de a aduce hotărâri pentru data de mai sus, atunci prezenta invitare se consideră valabilă pentru data de 30. Aprilie 1938 înainte de masa la ora 11, tot în localul Chevră-Kadischa la care onorații membrii sunt invitați. Acest consiliu în cadrul subiectelor de mai sus, indiferent de numărul membrilor prezenti, e în dreptul să decida. Cluj, la 1. Aprilie 1939. **Dr. Sebestyén Iosif** ss. președinte. **Dr. Vass Zoltán** ss. general-secretar.

EGYESÜLETI ÉLET

Haggibbor-tea. A Cristal Palace igazgatósága ma, április 2-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Haggibbor sportegyesület javára teadótutánt rendez. A zenét ezuttal a kitűnő Monya tánczenekar szolgáltatja.

A kolozsvári Mizrachi Str. Bariaju szám alatti imahelyiségében Pészach ünnepe és pedig hűfőn és kedden este fél hétkor kezd és szerda reggel fél kilenc órai kezdettel imádkoznak.

LEGUJABB SPOR

Gabriel Marinescu tábornok nem járt közben a labdarúgók felmentése érdekében

Bucuresti, április 1. Az egyes lapokban megjelent hírekkel szemben, amelyek szerint Gabriel Marinescu tábornok közben járt a labdarúgók katonai felmentése iránt, tábornok ma kijelentette, hogy nem intervenált és nem is fog intervenálni ebben az értelemben, mert meggyőződése szerint sportember első kötelessége az, hogy eleget tegyen a haza hívásának.

**ghiusult
rab sztrájk**

prilis 1. (Rador.) Anna
palesztinai arabok egyhe
sztrájkot proklamáltak,
na legtöbb részében már
megszűnt. A sztrájk siker
kilengésekre ragadtatt
ik több helyen megtámad
hat. Két arabot agyonlöt
több, mint 100 személy

**szolgálatra
eznek a hadi-
kkantak**

rilis 1. A hadirokkantak
ak és határozati javaslato
amelyben azt kéri, hogy
mániát támadás érne, ug
a hadseregbe és osszák b
aknak hasznosak lehetnek
határozatot az illetékes ha
ására hozták.

bb hashajtó, vértisztító, epe
bes-féle Solvo pirula. Szék
beség, rossz emésztés, gy
vódás, gyomor- és belféjda
gyógyulást nyújt. Egy dobo
ben városi és vidéki gyógy
ogériában kapható.

e használták a Balkán-sz
tanácsának értekezleté
mentik: A Balkán-szövetsé
ának április 15-re tervezet
jus 10-re használták el
ó kérésére, hogy ezalatt a
ánia, Jugoszlávia és Görö
szorosabb gazdasági egyít
táit az édekelte államok eg
beszélhessék.

Cu onoare invitam pe D-
nta ordinară anuala a Soci
vreesco din Cluj, care se v
e, Duminecă, înainte de ma
la Chevră-Kadischa ortodox
No. 9). Ordinea de zi: 1. R
siu in legătură cu activitat
a Societății Spitalul Evreesc
retarului general. 3. Raport
propagandă. 4. Raportul c
structură. 5. Propunerea c
veghere in legătură cu bilan
6. Stabilirea bugetului pe an
bugetului pe anul 1939 pe
eventuale. Bilanțul anul
bugetului pe anul 1939 pe
birourii Societății. Intruc
ni ar fi incapabilă de a adu
data de mai sus, atunci pr
se consideră valabilă pent
1938 înainte de masă la o
al Chevră-Kadischa la ca
sunt invitați. Acest consi
telor de mai sus, indiferen
brilor prezenti, e in drept
te. Aprilie 1939. Dr. Sebesty
te. Dr. Vass Zoltán ss. gen

OLETTI ÉLET

tea. A Cristal Palace igaz
rilis 2-án, vasárnap délután
Haggiibbor sportegyesület
t rendez. A zenét ezuttal
tánczenekar szolgáltatja.
ri Mizrachi Str. Baritju 1.
helyiségében Pészach ünnepe
és kedden este fél hétkor
egyel fél kilenc órai kezdé

BB SPORT

arinescu tábornok
zben a labdarugók
ése érdekében

is 1. Az egyes lapokba
el szemben, amelyek szerin
tábornok közben járt
katonai felmentése iránt,
mentette, hogy nem inter
fog interválni ebben a
t meggyőződése szerint
kötelessége az, hogy elege
vásának.

**A német térhódítás felborította
Hollandia nyugalmát**

**Veszély-zónában a békés ország. Angliának rendkívül fontos
Hollandia függetlensége. A holland gyarmatok védelme**

A holland közvélemény egyre nagyobb érdeklődéssel figyeli Németország térhódítását és a békés országot érthetően élénken izgatja az a kérdés, hogy a német imperiaizmus nem veti-e ki hálóját Hollandiára is. Ez a kérdés nem kevésbé érdekli Angliát is, mert Hollandia függetlensége egyben a szigetország biztonságát is jelenti. Az esetleges hollandiai német térfoglalás kérdésével és annak nagy horderejével először a „Journal des Debatts” című lapban Pierre Bernus ismert francia politikai újságíró foglalkozott, aki még Bohemia és Morvaország bekebelezése előtt azt jósolta, hogy Németország előbb-utóbb Hollandia és Svájc bekebelezésére készül. Akkor még senkinek sem jutott eszébe, hogy két nap múlva Európa közepén megsemmisül egy kis állam.

Magától értetődő, hogy a holland közvéleményt mélyrehatóan megdöbbentették a közép-európai események s csak fokozta Amszterdam izalmát az a hír, hogy az angol és francia kormányok Hollandiát is belekalkulálták a védelmi rendszerükbe.

Később azonban kiderült, hogy a két nyugati nagyhatalom csupán Hollandia védelmére szövetkeztek, de sem Hollandia, sem Svájc nem köteles semmilyen viszontszolgálatra és megőrizheti teljes semlegességét.

Hollandia Németországgal szemben teljesen védtelen

A holland közvélemény még most sem nyugodott meg és a kormány állandó éberséggel követi az események alakulását. Elég egy pillantást vetni a térképre, hogy kiderüljön, miszerint Németország és Hollandia között egyáltalában nincs ugynevezett természetes határ. Hollandia és Németország között egy teljesen sík és lapos terület fekszik, mely nyitva áll minden támadás előtt s a határokat Maginot-vonalak sem védik.

A nyolcmillió lakóú állam eddig 32 ezer főnyi hadsereget tartott fenn (békélet-szám). Közel 150 repülőgép fölött is rendelkeznek, de ezeknek többsége Hollandiába van beosztva. Ez a szomszédoknak való kiszolgáltatottság a múltban is megszabta Hollandia külpolitikáját. A hollandok gondosan kerültek bármilyen csatlakozást bármilyen csoporthoz: semmiféle kötelezettséget nem vállaltak és garanciákat sem kértek. Persze, ez a politika a földrajzi helyzetén túl azon alapult, hogy Anglia számára mindenkor életfontosságú volt a holland tengerpart. Németország és Anglia között fekvő, a hollandok évszázadokon át meg tudták őrizni függetlenségüket.

Anglia szövetségi szerződés nélkül is megvédi Hollandiát

Időnként felbukkantak hírek Anglia és Hollandia szövetségéről, de ezeket minden esetben megcáfolták. Teljesen joggal, mert a két ország között felesleges minden szövetség.

Anglia számára szövetségi szerződés nélkül sem marad más hátra, minthogy megvédje Hollandiát egy Keletről jövő támadás, vagy invázió ellen. A holland tengerpart egy idegen hatalom kezén: ez Anglia szívének irányított revolverrel egyértelmű és ebben minden angol politikus megegyezik.

Ezzel magyarázható az is, hogy Hollandiában ezideig semminemű hatást nem tett az az angol tervezet, hogy a német veszély ellen fogjon össze valamennyi állam, noha a német inváziótól való félelem növekedett.

Felborul a hagyományos semlegességi politika

Egyetlen egy esetben adta fel Hollandia hagyományos semlegességi politikáját és vállalt nemzetközi kötelezettséget: ez akkor volt, amikor belépett a Népszövetségbe, melytől a jámbor hollandusok az örökbéke eljövételét várták.

Reményeikben persze, hamar csalódtak, amilyen mértékben csak lehetett, visszavoltak a genfi intézménytől és attól kezd-

ve óvakodtak minden kollektív biztossági, vagy egyéb paktumban résztvenni.

Most persze a holland politikai élet is forrongásban van és két kérdésen rágódnak: Tekintettel a nagy veszélyre, szakit-sanak-e az eddigi politikával, vagy éppen a német tulsulyra való tekintettel, őrizzék meg eddigi függetlenségüket?

Sok holland politikus azon a véleményen van, hogy a helyzet sokkal kényserítőbb, sem minthogy még lehessen választani. Dönteni kell, hogy melyik oldalra álljanak és persze, csak arról lehet szó, hogy a demokrata védelmi fronthoz csatlakoznak.

A német „baráti és jószomszédi viszonytól” már nincs mit várni s Hollandia csak a tulodalon várhat segítséget. A szövetségi politika hiveinek győzelme attól függ, hogy London milyen nyomást gyakorol a holland kormányra. Egyesek szerint London egyáltalában nem befolyásolja a hollandokat, mert a Foreign Office véleménye az, hogy Hollandia semlegessége többet ér, mint a szövetsége.

Hollandia Németország nélkül nem tud megélni

De Hollandia nem csupán Európában, hanem Ázsiában is Anglia támogatására

**Madridban megkezdte működését
a nemzetiek haditörvényszéke**

Halálra ítélték Alcazar Montest

Madrid, április 1. A katonai törvényszék halálraítélte Manuel Alcazar Montest, akit azzal vádolnak, hogy lefejeztette Lopez Ochoa tábornokot. Minden valószínűség szerint ez a sors várja Abel Aparicio Sanchez is, aki az igazságszolgáltatási tisztviselő tanácsának főnöke és a Justitia köztársasági század parancsnoka volt.

Madrid, április 1. A város megszállása óta visszatért a nyugalom, a város élelmezése vádoltja van. A társadalmi segélyző mű nem veszi figyelembe a segélyre szorulókat multját és politikai meggyőződését.

London, április 1. Alicántóból érkezett jelentések szerint huszezer ember áll készen arra, hogy elhagyja a várost. Az eva-

Tejeskávé
mindenkinek
és minden nap

Franch és Kneipp

szorul és gyarmatait egymaga aligha tudja megvédeni. Viszont Jáva, Borneo, Celebes és Uj-Guinea az angol Singapore, az „ázsiai Gibraltár” védelme alatt áll, hiszen Anglia nem tűrhetné, hogy a keletindiai félsziget japán uralom alá kerüljön. A holland kormány mindent elkövet a gyarmati hadsereg és különösen a repülőflotta kiépítése érdekében s legutóbb is több repülőgépet küldtek Holland-Indiába.

Végezetül meg kell említeni a gazdasági szempontokat is Németország és Hollandia

tegnap irták alá az új kereskedelmi egyezményt s egy percre nem volt kétséges, hogy e pillanatban Anglia vásárolja fel a holland termékek legnagyobb részét, de viszont a holland óriáskikötők Németországra vannak felépítve és ha a németek gazdasági bojkott alá vennék a kikötőket, annak katasztrofális hatása lenne.

Hollandia „hinterlandja” mindig is Németország volt s ezért elképzelhetetlen, hogy hollandok németellenes blokkba lépjenek.

többi szintén most felbontott kamrában is szarkofágok vannak, melyeket még nem vizsgáltak meg.

Felmerül a kérdés, — és bizonyára még sokáig fogja foglalkoztatni az archeológusokat, — milyen körülmények között került Sesonk fáraó mumiája egy másik uralkodó számára fenntartott szarkofágba? A kor, amelyből ezek a leletek valók, a régi Egyiptom legősőbb koraihoz tartozik és az archeológusok meg vannak róla győződve, hogy a leletek megvizsgálásával fontos felfedezések küszöbén állunk.

Montel professzor a strassburgi egyetem megbízásából több, mint 10 hónap óta végez kutatásokat a kis arab falu, San-el-Haggar közelében, amely a csatorna-zóna közelében van. Okmányokra támaszkodott, amelyek véleménye szerint bizonyítják, hogy a régi Biblos föníciai uralkodói és a tanis fáraók sokáig közeli érintkezésben állottak egymással. Sokáig nem tudta eredményekkel is igazolni feltevését, míg végre most megtalálta a bejáratot a sírkamrához.

Tanis egyuttal az a hely, ahonnan a zsidók megkezdték utjukat az Igéret Földjére s az archeológusok azt remélik, hogy az új leletek nemcsak az egyiptomi, de a bibliai történetre is fényt árasztanak.

**Ujabb bombamerényletek
Londonban**

London, április 1. A News Chronicle szerkesztői palotája előtt a tegnapi bomba robbant. A robbanásnak nem voltak áldozatai, csak az épület ablakai törtek össze. A terroristák pentek éjszaka a Fleet Street több másik pontján helyeztek még el bombákat, de ezek nem robbantak fel. Ugyancsak bombák robbantak egy múzeumban, egy Park Lane-i divatruházban, valamint egy Totenhnam Square-i butorruházban.

**Lengyel-litván diplomáciai
tárgyalások**

Kaunasz, április 1. Lengyelország és Litvánia között élénk diplomáciai tevékenység folyik a két állam közötti viszony további szabályozására. A Lengyelország és Litvánia közötti megnevezési szerződést husvét után írják alá. Evégből a litván külügy-miniszter Varsóba utazik.

**Tilea londoni követ
Constantinescu pénzügy-
miniszternél**

Bucuresti, április 1. Viorel Tilea, Románia londoni követe, aki néhány nap óta Bucurestiben tartózkodik, ma kihallgatáson jelent meg Mitica Constantinescu pénzügy-miniszternél.

**Jeruzsálem egyiptomi meg-
hódítójának arany
szarkofágja**

Montel archeológus a régi Tanis város területén, a Nilus deltájában, arany szarkofágot fedezett fel. A szarkofág felnyitása a legnagyobb meglepetéssel járt. Az archeológusok ugyanis mind meg voltak róla győződve, hogy a 21. dinasztia Psusennes királyának a sírjáról van szó, mert az arany szarkofág könnyen kibetűzhető hieroglifái az ő nevét adták meg. Mikor azonban a koporsót Faruk király jelenlétében gondosan felnyitották, kitudt, hogy nem Psusennes mumiája van a koporsóban, hanem egy még híresebb fáraóé, a bibliai Siksaké, aki Krisztus előtt 930-ban, Palesztina ellen hadakozott.

A koporsó felnyitásánál a királyon kívül számos egyiptológus is jelen volt, azonkívül magasrangú hivatalnokok, politikusok és kairói egyetemi tanárok. Faruk király személyesen emelte le a szarkofág fedelét és részt vett a Montel professzor és asszisztensei által azonnal megkezdett identifikálás munkájában is. A mumia lábánál egy kis tábla feküdt hieroglifákkal, melyekből kitudt, hogy a mumia Sesonk király.

A király mumiáját olyv fejét ábrázoló szép aranymaszk fedte, a királyon nehéz aranydísz volt és a mellén is pompás aranyékszer. A halottaskamra szegletében korszók állottak, melyek közül az egyiknek dugója szép arany sakálfej, a másiké egy istennőnek a feje. Találtak elragadó szépségű, istennőket ábrázoló ezüst mumia-ládákat is.

A falat a szarkofág fejénél kevésbé a király megérkezése előtt áttörték s egy máso-

dik kamrát találtak, amelyben egy teljesen ép szarkofág van rózsaszínű gránitból, bazaltfedéllel. Még nem tudják, kinek a szarkofágja. A falakon pompázatos feliratok vannak vallásos szöveggel. Az egyik falkép Amon istent ábrázolja. Azt hiszik, hogy a szarkofágban szintén királymumia van. A

Bőrig ázva

— Érzem, hogy a nedvesség csontjaimig hatolt.
Amint haza érek egész testemet be fogom dörzsölni Carmol*-val és meg fog védeni a hűléstől.

*) CARMOL a legjobb bedörzsölőszer megfázás, grippa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.

SPORT

Mi újság a sportvilágban?

Bucuresti jelentés szerint Humis, a Venus görögországi játékos a román állampolgárság elnyerése iránti kérelmet nyújtott be. Értesülések szerint Humis a román állampolgárságot husz napon belül el fogja nyerni és ezzel jogot nyer arra, hogy Románia válogatott csapatában játsszon. Humis román állampolgársága révén a középcsatárkérdés megnyugtató megoldást nyerne.

Bican volt prágai labdarúgó megszerzéséért igen nagy a versengés. Előbb olyan hírek jártak, miszerint a kitűnő futballista Dél-Amerikába szerződök, ahol minden pénzt megadnak, ha egy jó játékos megszerzéséről van szó. Párizsi jelentés szerint a Bican megszerzéséért versenyzők sorába újabban a Racing Club is beállott. A párizsi futballegyesület négy millió lejnek megfelelő frankot ígér Bicanért.

A Hivatásos teniszezők londoni nagy versenyére a következő újabb eredményeket hozta: Nüsslein német—Palmieri olasz 6:2, 6:3, Stofen USA—Ramillon francia 6:1, 6:2. Páros: Tilden, Stofen USA—Palmieri olasz, Kozeleh cseh 6:1, 8:6.

A bucaresti sportpalota terve a megvalósulás előtt áll. Az UFSR előtt három ajánlat fekszik. Az egyik ajánlat — amely ingyen telket ajánl fel — különösen kedvező és valószínű, hogy ezt fogadják el. Az ajánlattevő társaság megbízottai már el is utaztak Párizsba, mert a párizsi sportpalota építőjével akarják megoldani az építést. A sportpala fedettpálya atlétikai, kerékpár, ökölvívó, kosárlabda mérkőzésekre alkalmas lesz és műjégpálya is épül.

Belgrádban bizottság alakult, melynek célja az első női Balkán Játékok megrendezése. A bizottságban a jugoszláv szövetségek megbízottai foglalnak helyet. A bizottság első ülésén kimondották, hogy a játékokat az atlétikai, uszói, torna és tenisz sportokban rendezik meg. Szerepelnek ezenkívül a műsorban a nemzeti táncok is. A jugoszlávok máris értesítették a Balkán-államok szövetségét. Románia elvben már hozzá is járult és jelenleg az UFSR megbízásából az egyes szövetségek tanulmányozzák a versenyek módozatait.

Román süketnéma labdarúgók, vívók és uszók indulnak a stockholmi süketnéma olimpián, amelyet ez év augusztusában rendeznek meg.

Alkoholisták, akik gyomorhurubban szenvednek, elvesztett étvágyukat napi kb. 150 gram természetes „Ferenc József” keserűvíz használata következtében gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik. Kérdezze meg orvosát.

Valódi angol szövetet kedvelő
urak és hölgyek részére megrendeléseket elvállalunk. A hölgyeket külön felhívom új, saját kreaturájú modern

ANGORA
szöveteimre.

DOMBRIA
Str. Regina Maria 4. és Str. Bratianu 19.
Arusítás délelőtt 11-től 7 óráig.

Egyetlen zsidó ház széder-asztaláról nem hiányozhat a SEELNFREUND SALAMON
remek színes rajzaival illusztrált

הגדה של פסח
SZABÓ IMRE 16 oldalas bevezetőjével.
A mű kedvezményes ára 80.— lej.
Tanítók és hitközségi alkalmazottak nagyobb vételnél árengedményt kapnak.
Rendelések és megkeresések:

Bravo Litografia Cluj, Str. Vasile Goldiş 4.

MEGNYILT a KALAPKIRÁLY

kalap- és uridivatüzlete
CLUJ, Piața Unirii No. 5.
Speciális fehérnemű méret után

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Teljes lendülettel megindultak a színházi előadások

A kényszerű szünetelés után színházunkban ismét teljes erővel megindult a munka. Mind a prózai, mind az operettgyűttes álaposan kihasználta a tíz napos szünetelést és felkészült a tavaszi szezon ujdonságaira.

A prózai együttes elkészült Molière legmulatságosabb, örökké aktuális vígjátékának, a Tartuffe-nak előadására, amelyet teljesen új, modern beállításban kedden és szerdán be is mutat az együttes. A következő

bemutató John Knittel világhírű izgalmas színműve, a Via mala lesz, majd pedig az évad legnagyobb izgalmas színműve, a Cyrano de Bergerac következik.

Az operettgyűttes az utóbbi évek legzajosabb sikerű operettjét, az Egy bolond százat csinál című ujdonságot mutatja be husvétkor, majd Éri-Halász Imre és Carlo de Fries örökké... című nagyszerű zenés ujdonságát hozza.

Bubus

Ma, vasárnap és holnap, hétfőn este Vaszary Gábor, Szécsén Mihály és Losonczy Dezső páratlanul mulatságos zenés bohózata, a Bubus kerül színpadra. A Bubus az évad egyik legsikeresebb zenés darabja, amely az első pillanattól az utolsóig lebilincseli a nézők érdeklődését és kacagató helyzetével, ellenállhatatlan mulatságos figuráival és nagyszerű slágerzenéjével messze kiemelkedik az év zenés darabjainak sorából.

Borovszky Oszkár vendégjátéka

Ma, vasárnap kétszer lép fel Borovszky Oszkár. Délután háromkor a nagy sikerrel felújított A csikós Laci szerepében, délután

hatkor pedig a Bizánc Giovannijában szerepel.

HETI MŰSOR:
Vasárnap d. u. 3: A csikós. (Borovszky Oszkár vendégfelléptével. A nagy sikerrel felújított népszínmű első olcsó helyáras előadása.)
d. u. 6: Bizánc. (Borovszky Oszkár vendégfelléptével. Hatodszor.)
este 9: Bubus. (Negyedszer.)

Hétfőn fél 9: Bubus. (Ötödször.)
Kedd fél 9: Tartuffe. (Molière halhatatlan vígjátéka, teljesen új betanulásban. Tartuffe: Kovács György, Dorina: Havady Nagy Ilonka, Orgon: Tóth Elek, Pernelle: Beness Ilona, Elmire: Erényi Böske, Marianne: Faludj Márta, Valère: Nagy István, Damis: Lantos Béla, Císante: Mészáros Béla, Loyál: Szabados Árpád. Premierbérlet 29. szám.)

Szerda fél 9: Tartuffe. (Rendes bérlet 29. Trodalmi bérlet 20.)
Csütörtök, péntek, szombat: Hivatalos színházi színpadok.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:
Nápolyi éjszakák. Ragyogó kiállítású zenés film, főszerepekben: Vivian Romance, Mireille Balin, Tino Rossi világhírű énekes, aki a következő dalokat éneklí: Mia Piccolina, O sole mio, Santa Lucia, Tarantela.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:
A lázadó hős. Egy skót szabadsághős izgalmas küzdelme hazájáért és szerelméért. A törzsek fellázadnak az elnyomók ellen. Eddig nem látott izgalmas jelenetek sorozata. Főszerepekben: Warner Baxter, Freddie Bartholomew és Arleen Whelan. Előtte két premier hirodó: Metro és Fox.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:
Szenzációs dupla műsor: I. Kelet leánya, főszerepben: Anna May Wong. II. Bulu, a fehér tigris. Szenzációs kalandorfilm, melynek cselekménye az előttünk ismeretlen dzsungelokban játszódik le.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:
Premierslágert!
A négy nővér. Rendezte: Kertész Mihály. Főszereplők amerikai tündérszépsegi filmszínésznők: Priscilla Lane, Rosemary Lane, Lola Lane és Gale Page.

RIO MOZGÓ MŰSORA:
Ma 3, 6 és 9 órakor nagy kettős sláger:
I. Az elátkozott völgy. Az évad legnagyobb színes filmslágere, mely az amerikai Wild-Westen játszódik le. Fősz. George Brent és Beverly Roberts.
II. Cămpina urnője. Melynek csodás felvételei Romániában történtek. Fősz.: Gustav Fröhlich és Dorothea Wiek.
III. A legújabb Metro hirodó.

Hétfőn, kedden és szerdán
3, 6 és 9 órakor: I. Az arabiai éjszakák. (Tűzön és kardon át). A szezon legnagyobb filmslágere. Fősz.: Errol Flynn és Kay Francis. II. Az angyal. Társadalmi dráma. Fősz.: Marlene Dietrich és Herbert Marchall. III. Hirodó.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:
Ragyogó műsor! I. Burgtheater. Willy Forst csodás rendezésű remekműve Olga Tschechovával és Werner Kraus, Hans Moser, Hortense Raky-val. II. Kaméliás hölgy. Dumas örökbecsű közismert drámája filmen. Ez alkalommal utoljára Kolozsvárt Greta Garbo és Robert Taylor-val.

Jön: Marco Polo.

Az öregség jelei közelednek

Igy sóhajtott némely nő, amikor a tükör előtt állva, számolni kezdi arcán az első ráncokat. Ezzel természetesen nincsen segítve a dolgon. A modern tudomány már sokkal nehezebb problémákat oldott meg, mint az egészséges és friss arc bõr megõrzése. Elhanyagolnia azonban magát nem szabad a nõnek és a rezignáció ez esetben épp oly neveltséges, mint alaptalan. A tej hatása a bõrre olyan, mint a vízé a növényekre: éltető, frissítõ és fiatalító. Sõhajt és kétségbeesés helyett folyamodjunk haladéktalanul a Milkuderm-Milchfetterème és Milkuderm-Hautsahne-hoz. Így sokat nyerünk és semmit sem veszünk.

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allástkeresõk, üdülõhelyek és fürdõk hirdetései, továbbá elveszett, eltunt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csak elõfizetés mellett közzétehetünk. Jellegû levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portyózt leveleket továbbítunk.

FÜGGÖNYEINK, AGYTERITÓINK NEM KÜLÖZHETLENEK HUSVETNAK REMENYTKELTÕ UNNEPI HANGULATAHOZ. Valódi vert csipkeszövetbõl. KIVANT MÉRTEBEN „DER-BESO” függõnykellékszaktizletben. Gólya áruházz feletti emeleten.

Strájerek! Strájer insignák, egyenruhák, lenvászon ingek, ugyszintén strájer anyagok vizonteladónak méterszáma is gyári árrban. Mindenféle strájer-kellékek: zsinór, bõrv, csillag és gombok állandóan raktáron, nagy választékban. Kérjen árajánlatot Magazinul Hercules Cluj, Calea Regele Ferdinand 9. Telefon 34-71.

Fordítások, másolások minden nyelven szakszerûen SIMON fordító iroda Cluj, Reg. Maria 13, emelet.

Tanítványképzés! Cosmetics „Boté” Hamburg, Regele Ferdinand 34 II. Telefon 20-11.

Zongora, gyakorlásra kiválóan alkalmas, igen olcsón eladó. Klein, Str. Regina Maria 9.

Butorozott szoba fürdõszobahasználatlaltal (esetleg konyhahasználatlaltal is) két személy részére április 1-re kiadó. Klein, Str. Regina Maria 9.

Nyugdíjas tisztviselõ, perfekt román nyelvbírassal és irodai munkálatokban való jártassággal, szerény feltételek mellett állást keres. „Szorgalmas” jellegûre a kiadóba.

Mindenféle fûszer, zománc, porcellán, üveg-áru, pázska és liszt פסח של legolcsóbb árrban kapható Gospoderie Stein Nicolae Brasov, Str. Reg. Maria 6.

Fõnöfi korszok, demijonok olcsón kaphatók. Vítro üvegüzlet, Piața Unirii 8.

Üzlethelyiség a fõtérén május elsejére kiadó. Berendezés eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Kerések románul, németül beszélõ zsidó leányt 3—7 éves leánykámhoz. Markovits Satumare, Regele Ferdinand 5.

Kristályvíz פסח של feles és literes üvegekben megrendelhetõ a gyárnál. Masaryk 21, vagy Pardess bodegában.

Tisztviselõnõ keres ugyancsak tisztviselõnõ lakõtársat csinos egy szobás garzonlakáshoz. Csak szolid és komoly érdeklõdõk adják le címüket a kiadóhivatalban.

Eladó álló kazán, villanymotorok, rezüst, keverõgép, kómalom, transmissiók, üzemi felszerelés. Dragos Voda 34. 9—1-ig.

Kiadó május 1-re földszinti összkomfortos garzonlakás: szoba, elõszoba, fürdõszoba, konyha, valamint 2 szobás manzardlakás lift-használatlaltal. „Generala”, Iorga 3.

פסח של torták, kuglerck, dióskifli Adler-nél kapható. Ugyanitt husvéti koszt kapható kihirdásra is. Str. Gen. Gerescu 7.

Szövet, textil, kötött-rõvidáru szakmában sok évi gyakorlattal rendelkező képzett, komoly fiatalember állást keres. Esetleg benõsülne. Leveleket „34 éves” jellegûre a kiadóba kér.

KÖZGAZDASÁG

A bucarestii tőzsdén a hét elején szilárdultak, a hét végén visszastegtek az árfolyamok

A bucaresti tőzsdén a hét elején általában árfolyamjavulási tendencia uralkodott, a hét végén azonban a favoritok árfolyama visszaesett, azonban a legtöbb papír még egy is a multhétvéginél magasabb árfolyamra zárt. A fixkamatozású papírok árfolyamában csak kisebb változások mutatkoztak, a *Stabilizarea* 63-as, a *Desvoltarea* 65.12-es, a *kisajátítási kötvény* 60.25-ös, az 1933 évi járadék 66.50-es, az *Incestrarea kötvény* nagy címletei 83.87-es, a kis címletek 79.25-ös az adóban 51-es, az 1935 évi 3 százalékos *Consolidarea* kötvény 43.75-ös árfolyamon zárt. A bankrészvények árfolyama változatlan, a *Banca Nationala részvény* 5500 lej, a *Româneasca* 645 lej, a *Comro* 235 lej, a *Credit Român* 392 lej, a *Credit Industrial* 810 lej. A biztosítási részvények árfolyama is változatlan, a *Dacia-România* 4075 lej, a *Generala* 1220 lej, az *Agricola-Fonciera* 330 lej, a

Nationala 260 lej. A petróleum részvények alig tartottak, az *Astra-România* 960 lej, a *Steaua Română* 340, a *Concordia* 522, a *Credit Minier* 271 lej, a *Redevanta* 192 lej. Az ipari részvények alig változtak, a *Resita* 460 lej, a *Tramway-Bucuresti* 1200 lej, a *Titan-Nadrag-Calan* 1555 lej, a *Letea* 1080 lej, a *Mica* 1630 lej, a *Telefonrészvény* 585 lej.

We-Ego cipőgyár

kolozsvári
cipőüzlete
a volt Sipos harisnyaház helyiségében
Calea Regele Ferdinand 8 szám alatt
e héten nyílik meg

A nemzetgazdasági minisztérium az exportőrök hivatalos jegyzékét újabb pótgjegyzékkel egészítette ki

Mely erdélyi és bánáti cégek szerepelnek a legújabb pótgjegyzékben?

A nemzetgazdasági minisztériumban az exportőrök hivatalos jegyzékét újabb pótgjegyzékkel egészítették ki, amely a hivatalos Lap március 31-i számában jelent meg. Ebben a pótgjegyzékben a következő erdélyi és bánáti cégek szerepelnek:

- Mures.
1295. „Tanara“ Fabrica de Chimica S. A., Timisoara.
1299. Schul kendőgyár, Cluj.
1301. Treitel Lázár, Sighet.
1308. „Orient“ Schulhof Emilné, Oradea.

Az Aviatikai Alaphoz beküldendő üzemi leírásokhoz az ipari berendezések leltára is mellékelendő

Bucuresti, április 1. Megirtuk, hogy minden iparos és kereskedő, akinek üzemi tőkéje egymillió lejt és minden kereskedelmi társaság, amelynek saját tőkéje 500.000 lejt meghalad, az Aviatikai Alap pénztárához április 5-ig részletes leírást köteles benyújtani, amelyhez mellékelni kell az 1937 évi mérleget, veszteség-nyereségszámlátást és a leltár másolatát, mindegyiket kettős példányban. Az Aviatikai Alap Pénztárának rendelete szerint az iparosok és

iparvállalatok ipari berendezéseik leltárának teljes másolatát kötelesek beküldeni, míg a kereskedők leltárt nem kötelesek mellékelni. Az Aviatikai Alap Pénztárnak vezetője ismételt figyelemzést az érdekelteket, hogy az április 5-i határidőt nem hosszabbítja meg. A vidéki cégek üzemi leírásait ajánlott levélben küldhetik, azonban a zárt borítékra olvashatóan „*Apararea pasivă*“ szavakat rá kell írni.

Ipari és kereskedelmi vállalati hírek

Az Aradi Textilipar Rt. Arad, április 8-án rendkívüli közgyűlést tart, amelyen határozat a vállalat székhelyének Bucurestibe történő áthelyezéséről és ennek megfelelően módosítják az alapszabályokat.

Az aradi *Industria Agricola S. A.* (volt *Neumann Testvérek Szeszyár Rt.*) április 8-án rendkívüli közgyűlést tart, amelyen határozat a vállalat székhelyének Bucurestibe történő áthelyezéséről és módosítják az alapszabályokat.

We-Ego cipőgyár

kolozsvári
cipőüzlete
a volt Sipos harisnyaház helyiségében
Calea Regele Ferdinand 8 szám alatt
e héten nyílik meg

A kolozsvári „*La Barza*“ S. A. 1938. évi mérlegében 6.500.000 lej részvénytőke és 761.347 lej tartalékalap mellett 301.614 lej tiszta nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 13.170.570 lej.

A kolozsvári „*Economia*“ *Biroul Central al Comerciantilor S. A.* 1938. évi mérlegében 1.400.000 lej részvénytőke mellett 234.456 lej veszteség-egyenleget mutat ki. A mérleg főösszege 11.048.357 lej. A közgyűlést április 22-én tartják meg.

A kolozsvári „*Sport*“ *Fabrica de Tricotage S. A.* 1938. évi mérlegében 500.000 lej részvénytőke és 25.000 lej tartalékalap mellett 42.356 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 4.029.560 lej. A közgyűlést április 27-én tartják meg.

A gyulafehérvári „*U. C. A.*“ *Uzinele Comunale Alba-Iulia S. A.* 1938. évi mérlegében 18 millió lej részvénytőke mellett 719.489 lej veszteséget mutat ki, amellyel a veszteség-egyenlege 14.436.859 lejre emelkedett. Mivel

KOPROL

A LEGJOBB CSOKOLADÉ-HASHAJTO

a részvénytőke 75 százaléka elveszett, az április 27-i közgyűlés fog dönteni a veszteség leírásáról, vagy a vállalat felszámolásáról.

A kolozsvári „*Furnitura*“ S. A. 1938. évi mérlegében 2.250.000 lej részvénytőke és 144.032 lej tartalékalap mellett 44.278 lej tiszta nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 4.588.380 lej.

A brassói *A. Seevald S. A.* 1938. évi mérlegében 20 millió lej részvénytőke és 1 millió 606.504 lej tartalékalap mellett 539.237 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 41.366.434 lej.

A brassói *Beiersdorf & Co. S. A. R.* 1938. évi mérlegében 4 millió lej részvénytőke és 1.530.907 lej tartalékalap mellett 229.240 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 25.715.478 lej.

A temesvári *Mauritju Reiter Soc. Com. de Lemne S. A.* 4 millió lej részvénytőke és 200.000 lej tartalékalap mellett 249.623 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 6.635.927 lej. A közgyűlést április 25-én tartják meg.

A temesvári *Kohn és Fia Rt.* 1938. évi mérlegében 3 millió lej részvénytőke és 433.848 lej tartalékalap mellett 177.597 lej tiszta nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 9.986.242 lej. A közgyűlést április 23-án tartják meg.

A temesvári „*Artec*“ S. A. 1938. évi mérlegében 2 millió lej részvénytőke és 60.000 lej tartalékalap mellett 45.635 lej tiszta nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 7 millió 302.635 lej. A közgyűlést április 25-én tartják meg.

A temesvári S. A. pt. *Exportul de Pene de Pat* 1938. évi mérlegében 1.500.000 lej részvénytőke és 328.700 lej tartalékalap mellett 59.301 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 6.626.078 lej. A közgyűlést április 24-én tartják meg.

Az aradi „*Barza*“ *Fabrica de Var S. A.* 1938. évi mérlegében 3 millió lej részvénytőke és 150.000 lej tartalékalap mellett 776.160 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 6.454.922 lej.

We-Ego cipőgyár

kolozsvári
cipőüzlete
a volt Sipos harisnyaház helyiségében
Calea Regele Ferdinand 8 szám alatt
e héten nyílik meg

A nagyszentmiklósi „*Steaua*“ S. A. *Comercială* 1938. évi mérlegében 2 millió lej részvénytőke és 226.000 lej tartalékalap mellett 107.614 lej tiszta nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 4.001.455 lej.

A perjamosi S. A. *Petru Grün Iunior* 1938. évi mérlegében 5.500.000 lej részvénytőke és 293.228 lej tartalékalap mellett 269.532 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 15.677.660 lej. A közgyűlést április 25-én tartják meg Aradon, az Aradi Textilipar Rt. helyiségében.

Pénzüntézési hírek

A temesvári *Kishitelbank Rt.* április 16-án közgyűlést tart, amelyen az 500.040 lejes részvénytőkét 1 millió lejre emelik fel.

Az oravitai *Banca Burghesilor din Jud. Caras S. A.* április 30-án közgyűlést tart, amelyen a konverziós veszteségek fedezésére leszállítják a részvénytőkét.

A brádi *Banca Crisana S. A.* 1938. évi mérlegében 10 millió lej részvénytőke és 4.805.119 lej tartalékalap mellett 1 millió 33.506 lej tisztanyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 38.908.491 lej.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.52—143.59
font	662.40—672.78
palesztinai font	663.09—673.44
holland forint	75.14—76.31
svájci frank	31.74—32.21
francia frank	3.57—3.78
márka	40.50—41.60
pengő	25—27
csechkorona (hivatalos)	4.68—4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai lanyhábbak. Bucarestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki:

Palesztinai font, 30%-os sz.-kvóta	1700—1750
angol font, 30%-os szabadkvóta	1655—1665
angol font, 20%-os kvóta	1350—1375
angol font, 40%-os kvóta	1080—1085
holland forint, 30%-os sz.-kvóta	186
dollár, 30%-os szabadkvóta	356.75
svájci frank, 30%-os kvóta	73—75
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	9.30
belgas (kliring)	58.80
belgas, 15%-os	59.25
zloty, 30%-os kvóta	67.50
svédkorona, 30%-os kvóta	90

We-Ego cipőgyár

kolozsvári
cipőüzlete
a volt Sipos harisnyaház helyiségében
Calea Regele Ferdinand 8 szám alatt
e héten nyílik meg

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, április 2.

Bucuresti] 8.30: Hanglemezek, torna. 9.00: Hangverseny, Grigoras Dinicu hegedűszólójával. 10.15: Időjelzés, sporthírek. 10.30: Maria Tanase énekel. 10.45: Dinicu-zenekar. 11.00: Hírek. 11.30: Reklámhangverseny. 11.05: Ion Manu vidám negyedórása. 11.20: A falu órája. 11.30: Matache cigányzenekar. 11.45: A katonai előképzők órája. 11.45: Hanglemezek. 12.00: Időjelzés. 12.02: Tánccmuzsika. 12.15: Orvosi krónika. 12.15: Tandin-zenekar. 12.58: Sporthírek. 13.00: Gala Galaction előadása Virágvasárnapjáról. 13.15: Virágok a zenében. 13.30: Beethoven: Oratórium. 13.58: Sporthírek. 14.15: A rádió zenekara. Mozart D-moll zongoraversenye. 14.30: Hírek. 14.45: Szókratész zene hanglemezek.

Jeruzsálem. Délután 1.30: Pontos idő, hírek hébertül. 2.20: Hírek angol nyelven. 2.30: Pontos idő, időjárás. 5: Héber nyelvoktatás. Pészachi dalok hangversenye. 7.30: Slomo Arzi előadása a palesztinai exportról. 7.40: Pészachi szokások és hagyományok. 8.20: Ünnepi dalok hangversenye. 8.45: Goldmark-zene. 9: Előadás. 9.15: Időjárásjelentés, hírek angolul. 9.30: Hangverseny. 9.50: Előadás az ország gazdasági helyzetéről.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.40: Hírek. 10.30: Operaházi zenekar. 15: Hanglemezek. 18.10: Katonazene. 20.50: Sporthírek. 21: Könyvbeszélgetés. 22: Cigányzene. 22.40: Hírek. 23: Táncczene. 0: Szalonzene. 1.05: Hírek.

Hétfő, április 3.

Bucuresti. 12: Hanglemezek. 13: Pontos idő, sport, hírek. 13.05: Hanglemezek. 14.10: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.10: Aktualitások. 19: Pontos idő, időjárás. 19.17: Sabina Niculescu hárfázik. 19.37: Hanglemezek. 20.15: Gh. Draghiciu cselló és Th. Rogalszki zongorahangversenye. 20.45: Aurelia Succeanu énekel. 21.05: Rádiózenekar. 22: Hírek, sport. 22.15: Paul Jelescu zongorázik. 22.40: Iosef Prunner harmoniumhangversenye. 23: Hírek. 23.15: Hanglemezek. 23.45: Hírek külföldre francia, német és olasz nyelven.

Jeruzsálem. Délután 1.30: Hírek hébertül. 2.20: Hírek angolul. Pontos idő. 7.30: Táncczene. 7.50: Zsinagógai hangverseny. 8: Hírek hébertül. 8.15: Hangverseny. 9.15: Időjárásjelentés, hírek angolul. 9.30: A. Philips előadása. 9.45: Zsidó dalok.

UJ KELET Legújabb hírek

A zsidókérdés is szerepel Beck londoni tárgyalásainak programjában

(Első oldali cikkünk folytatása)

A szombat reggeli lengyel lapok első oldalán közlik Chamberlain angol miniszterelnöknek az alsóház tegnapi ülésén tett nyilatkozatát. Az Express Pcranni többek között a következőket írja: „Az angol kormányelnök nyilatkozata magától értetődően semmilyen formában nem befolyásolhatja politikánk alapvető elveit, amelyek a következők: 1. tökéletes függetlenség, 2. a saját erőnkre támaszkodunk, 3. megőrizzük a szomszédokkal fenntartott jókapcsolatokat és kitartunk szövetségeseink mellett.

Lengyelország nem csatlakozott egyetlen olyan blokkhoz sem, amely valamelyik ország ellen irányul.

Az angol kormány spontán kezdeményezéséről szólva a lap hangsúlyozza, hogy a lengyel nép ebből az alkalomból egyetlen pillanatra sem fogja abbahagyni hatalmas megerősítésére irányuló erőfeszítéseit. „Továbbra is azon leszünk, hogy mindenekelőtt saját erőnkre és ne idegen segítségre támaszkodjunk.”

A Kurier Pólszki a következőket írja: „Természetes, hogy az angolok spontán elhatározása nem célozza a háború ránszabaddítását, sőt ellenkezőleg, annak megakadályozására törekszik. Mint a múltban, úgy ma is, kizárólag saját erőnkre és saját ellenállásunkra kell építenünk.”

„Illustrovanni Kurjer Kodzienni” kiemeli, hogy Kelet-Európa sorsát ma már nem lehet elválasztani Nyugat-Európa sorsától.

Miről fog tárgyalni Londonban Beck külügyminiszter?

A kérdések között, amelyek Beck londoni tartózkodása alkalmával megvitatásra kerülnek, mindenekelőtt is a nagyhatalmaknak a szovjettal szembeni magatartása szerepel

A német sajtó felzudulása

Berlin, április 1. (DNB). Chamberlain miniszterelnök Lengyelországra vonatkozó alsóházi kijelentésével kapcsolatban a német lapok rendkívül éleshangú támadást intéznek a miniszterelnök ellen. A Völkischer Beobachter a következőket írja:

„Chamberlain miniszterelnök rendkívül átlátszó, de ugyanakkor kevésbé idomos taktikát választott most. Először demontálta azokat a híreket, amelyek szerint Berlin ultimátummal fenyegette volna meg Varsót, ugyanakkor azonban szükségesnek látta, hogy az alsóházban ismert kijelentését tegye. Ezzel tápot adott annak a zürzavarnak, amely Londont a koholt hírek miatt hatalmába kerítette. Akieknek szenzáció kellett, azokat Chamberlain miniszterelnök ur most részesítette abban.”

Az Angriff szerint Chamberlain ez újabb módszere a birt birodalom szégyene, de egyúttal erőtlenségének is a jele, mert mestersegesen támasztja a zavart, hogy biztosítsa a megrémülték rokonszenvét a maga számára.

Német hivatalos jelentés az illetékes berlini körök felhőborodását tolmácsolja az angol sajtó azon mesterkedéseivel felett, amelyek állítólagos, Lengyelország ellen irányuló német csapatösszevonások hamis híreivel újabb nemzetközi pánikhangulatot akarnak teremteni. A német körök szigorúan elítélik azokat a módszereket, amelyek fantázia világából való hírek terjesztésével akarnak súlyt adni kormányfőik kijelentéseinek és megmérgezik az európai politikai atmoszférát.

Az olasz visszhang

Róma, április 1. Olaszországban ugyan csak nagy hatást keltett Chamberlain nyilatkozata, annál is inkább, mert két olyan ország viszonyát érinti, amelyeket Olaszország baráti kapcsolatok fűznek. Egy Rador-jelentés szerint általános vélemény az, hogy az angol kormányelnök beszédében tekintettel volt az olasz érdekekre is, ami nem is kélt feltűnést az angol-olasz baráti kapcsolatok után. Olasz vezető körök komoly figyelemmel kísérik a német-lengyel feszültség ügyét. Véleményük szerint kissé korai volt a lengyel ügyet napirendre hozni addig, amíg

háboru esetére, valamint Lengyelországnak északi és déli szomszédaihoz való viszonya. Meg fogják vizsgálni Londonban Lengyelország gyarmati követeléseit, egyezőval azt a lehetőséget, hogy kivándorlási területet nyújtsanak lakosság-feleslege számára és megoldják nyersanyag szűkségét is. A zsidó kivándorlás kérdése hasonlóképpen megvitatásra kerül Londonban.

Lengyel körökben úgy tudják, hogy Anglia még békeidőben Lengyelország rendelkezésére fogja bocsátani hadiflottájának néhány egységét.

„Németország ezek után sem mond le térvéiről”

Berlin, április 1. A DNB hírgyűnökség értesülése szerint német illetékes helyen teljesen érthetetlennek tartják, hogy Chamberlain most hirtelen szükségesnek tartotta ennek a nyilatkozatnak a megtételét, amely nem tartalmaz magában semmi újat, mert hiszen az egész világ tudta, hogy az Anglia és Franciaország között fennálló kapcsolat értelmében, London lényegileg már eddig is garanciát vállalt Lengyelország érdekében. Chamberlain nyilatkozata — mondja tovább a német illetékes helyről adott jelentés — nevétséges kísérlet arra, hogy a kisebb államok között nyugtalanságot keltsen és bizalmatlanná tegye ezeket Németországgal szemben. Az egész akciónak olyan színezete van, hogy Anglia most el szeretné hitetni a kisebb államokkal, hogy beszéd helyett tettekkel is segíteni tud, amikor eddig csak platonikus kijelentésekre szorítkozott. Németország álláspontja azonban a londoni kijelentések után sem változott, nem mond le térvéiről és nem hagyja megzavarni céltudatos munkáját Közép-Európával kapcsolatban.

a világ közvéleményének hangja nem ül el a cseh események felett.

Angol, francia, német, olasz, lengyel, román egyezmény készül?

Párizs, április 1. A Matin Rómából származó értesülése szerint az angol kormány állítólag lépéseket tett az olasz külügyminisztériumban, hogy megbeszéléseket kezdjenek az angol, francia, német, olasz, lengyel és román egyezmény előkészítése érdekében. A megbeszéléseken az összes függő európai és egyéb fontos kérdéseket tárgyalják. A lap szerint a római angol ügyvivő ebben a kérdésben pénteken készszen is tárgyalta Ciano olasz külügyminiszterrel. Ciano azután telefonon nyomban felszólította a Calabriában időző Mussolinit és további utasításokat kért tőle.

Eden most már „fenntartás nélkül” követi Chamberlaint

London, április 1. Eden volt angol külügyminiszter nagy beszédet tartott Newcastleben, ahol nagyszabású manifesztációt rendeztek a nemzetvédelem érdekében. Miután helyeslést fejezte ki Chamberlain miniszterelnök tegnapi kijelentései felett, Eden a következőket mondotta:

— Nem hiszem, hogy ma lehetséges volna másfajta politika. Hosszu idő óta ajánlottam ezt az utat és most készen vagyok azt fenntartás nélkül követni. Angliának minden erejével segítséget kell nyújtania Franciaországnak.

Hore-Belisha felhívása 250.000 újonc toborzására

London, április 1. (Rador). Aberdeenben Hore-Belisha hadügyminiszter nagyszabású beszédet mondott. Felszólította a lakosságot, hogy önkéntes jelentkezéssel 250.000 újonc csatlakozzék a területiális hadsereghez. A jelenlegi viszonyok között Angliának jól képzett hadseregére van szüksége — mondotta a hadügyminiszter —, mert olyan időkét élünk, amelyek emlékeztetnek a nagy világháború éveire. Szükséges, hogy létszámban és megfelelő felszerelésben is megerősítsük a területiális hadsereget, mert parancsoló kényszerítés teszi kötelességünkkel, hogy béke-hadseregünket háborus hadsereggé erősítsük.

Chamberlain miniszterelnök legutóbbi beszédét méltatva, a hadügyminiszter kijelentette, hogy a kormányfő büszkeséggel szögezhetné le Anglia álláspontját, mert hangjában az angol nép ereje csendült ki, amelyet a támadó felé intézett: „Ez az eljárás és magatartás nem mehet tovább!”

Az angol és amerikai sajtó egyhangulag helyesli Chamberlain bejelentését

London, április 1. Az új angol külpolitika általános helyesléssel találkozik a közvélemény minden részében. Valamennyi angol lap helyesli a Chamberlain miniszterelnök által inaurált politikát.

A Daily Telegraph azt írja, hogy mártól

Romániára is kiterjesztik a kötelezettség-vállalást

London, április 1. Az angol sajtó feltűnő egyöntetűséggel kommentálja Chamberlain alsóházi nyilatkozatát. Az angol lapok megállapítják, hogy ez a nyilatkozat annyit jelent, hogy Anglia szakít a kontinenssel szemben tanúsított érdektelenségével és hogy a „splendid isolation” romjain új elv épülhet fel.

A Times megállapítja, hogy vannak még problémák, amelyek elintézésre várnak. Leszögezi, hogy Anglia új politikája nem Németország ellen irányul, mert Angliának nem áll szándékában a német bekerítést, de azt vallja, hogy más népeknek is joguk van a szabadsághoz és függetlenséghez. A lap úgy értesül, hogy Lengyelország támadás esetén először flottasegítséget kap Angliától. Az Angliába érkező Beck lengyel külügyminiszter meg fogja szemlélni a Portsmouth-

kedvde Anglia határai nem a Rajnánál, hanem a Visztulánál vannak és hogy a Lengyelországnak adott biztosítékok a nyugati hatalmak garanciáit jelentik a támadóval szemben. Mától fogva minden ország, amelyet támadás fenyeget, tudni fogja, hogy hová tekintsen.

A Daily Herald azt írja, hogy Chamberlain bejelentése első lépés a helyes úton.

Washington, április 1. Hasonlóan kommentálják az angol alsóház tegnapi történelmi jelentőségű ülését az amerikai lapok. A Newyork Herald Tribune azt írja, hogy ez a beszéd véget vetett a demokratikus hatalmaknak az erőszakkal szembeni meghunyászkodásának.

ban állomásozó angol flottát.

Bizonyos területi változások is lehetségesek — írja a lap —, mert Anglia nem területi integritását, hanem függetlenségét garantálta Lengyelországnak. A napokban Romániára is kiterjesztik a kötelezettség-vállalást, de a román kormány válasza még nem érkezett meg Londonba.

Egyes angol lapok és angol politikusok annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy a Chamberlain nyilatkozatában Lengyelországnak adott biztosíték nem vonatkozik Danzigra, mert ez a város majdnem tisztán német és ezért nem érdemes háborúba sodorni Európát.

A helyzet kulcsa mindenestre Lengyelország kezében van, neki kell döntenie afelett, hogy Danzig elvesztése létérdekét sérti-e, vagy sem.

Hitler a Tirpitz-cirkáló vízrebocsátásánál

Wilhelmshaven, április 1. Hitler szombaton délelőtt 11 órakor Wilhelmshavenbe érkezett, ahol von Röder tengernagy fogadta. Hitler a pályaudvarról a kikötőbe hajtatott, ahol vízrebocsátották a Tirpitz tengernagyról elnevezett cirkálót. A látogatás alkalmából von Röder admirálist tengernaggyá nevezték ki.

Dr Müller, a város polgármestere, a városháza tanácstermében üdvözölte Hitler és át-

nyújtotta neki a diszpolgári oklevelet. Ugyanakkor köszönetet mondott Hitlernek azért, hogy új életre hirta a német haditengerészetet és ezzel a város életét is fellendítette.

Hitler megköszönve az üdvözlő szavakat kijelentette, hogy ő maga is észrevette ezt a fellendülést és a jövőben mindent el fog követni a további fejlődés érdekében.

Ezerhatszáz négyzetkilométernyi terület kerül vissza Magyarországhoz Szlovákiából

BÉCS, április 1. A Völkischer Beobachter bécsi kiadásában jelent, hogy a szlovák magyar határmegállapító bizottság tárgyalásainak a szlovák delegáció elfogadta a magyar javaslatot. A magyar csapatok által az Ung völgyében tett területhódítások megmaradnak Magyarországnak, míg Pálóc és még egy község visszakerül Szlovákiához. Magyarországhoz összesen tíz kisebb község kerül vissza és ezzel összesen 1600 négyzetkilométernyi területtel és 62.000 lélekszámmal gyarapodott Magyarország.

A zsidótörvény a felsőház 18-as bizottsága előtt

Budapest, április 1. Szombat délelőtt ült össze az a 18 tagú különbizottság, amely a zsidó törvényjavaslatl kapcsolatosan benyújtott módosításokat van hivatva megtárgyalni. Először báró Prónai György felsőházi tag módosító javaslataival foglalkozik a bizottság.

Budapest, április 1. A főrendiház bizottsága, amely szombat este ült össze, első ol-

vasásra elfogadta a zsidó-törvényjavaslatot. A vita során több püspök hangsúlyozta, hogy a törvényjavaslat ellentétben áll a keresztény szellemmel.

Teleki Pál miniszterelnök kifejtette, hogy egy magyar kérdés megoldásáról van szó, amely abból a tényből fakad, hogy nem lehetett asszimilálni egy különálló csoportot, amely igen nagy befolyásra tett szert a szellemi és gazdasági életben.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter kijelentette, hogy a kikeresztelkedett zsidók csak gazdasági és jogi szempontból fogják zsidóknak tekinteni, nem pedig vallási szempontból.

Göbbels elutazott Athénből

Athén, április 1. Göbbels dr ma elutazott Athénből. A német propagandügyi miniszter Rodos szigetére utazott.

FRATERNITAS R. T. CLUJ NYOMÁS

BUN DE IMPRIMAT

Könyvkötészeti munkákat izlésesen és olcsón készít a

GLORIA

könyvkötészet

Tulajdonos: MARK LAZAR.

CLUJ, Piața Unirii 9.